

TAMPERE

21.11.2022

XXII (Hatanpää), XIII (Ratina), Viinikanlahden alue, Asemakaava nro 8755

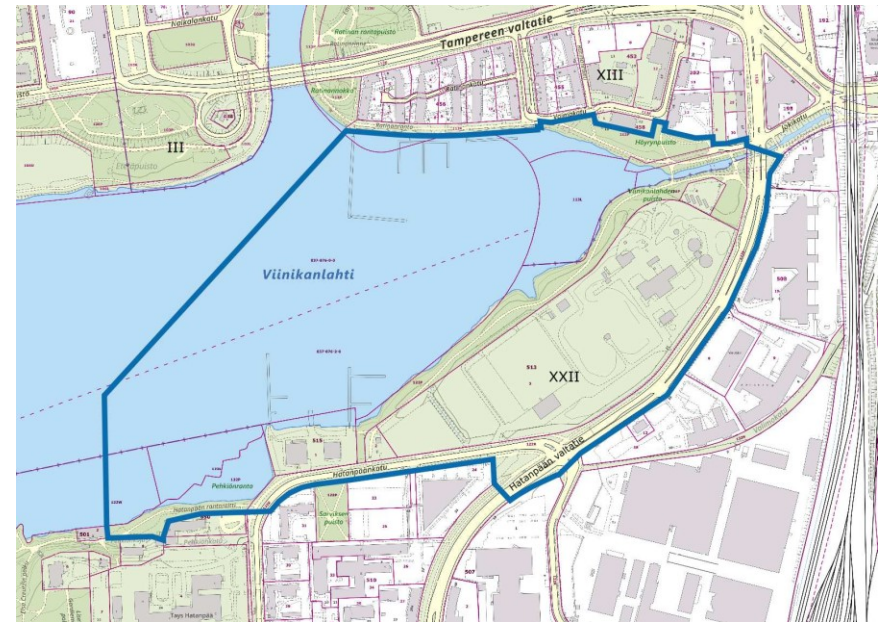
Diaarinumero: TRE:35/10.02.01/2019

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

Valmisteluvaiheesta (kansainvälinen ideakilpailun toinen vaihe) nähtävilläoloaikana 20.2.–12.3.2020 saadut mielipiteet / lausunnot (yhteensä 17 kpl).

Aloitusvaiheesta nähtävilläoloaikana 21.2. - 14.3.2019 saadut mielipiteet (yhteensä 15 kpl).

Alue kartalla

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Valmisteluvaiheesta (kansainvälinen ideakilpailun toinen vaihe) nähtävilläoloaikana 20.2.–12.3.2020 saadut mielipiteet / lausunnot		
<p>Pirkanmaan liitto:</p> <p>-Voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on suunnittelualue osoitettu keskustatoimintojen alueeksi, jonka suunnittelumääräyksessä korostetaan mm. yhdyskuntarakenteen eheyden, kaupunkikuvan omaleimaisuuden, asuin ympäristön laadun ja monipuolisuuden, virkistysalueyhteyksien, joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytysten huomioon ottamista. Lisäksi alueen suunnittelussa on turvattava kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Pyhäjärven ympäristön kehittämisvyöhykkeen kehittämissuosituksen mukaan alueen suunnittelussa tulee edistää järvinäkymiä hyödyntäviä ratkaisuja ja laadukasta rakentamista, yleisessä käytössä olevan rantavyöhykkeen säilymistä sekä esteetöntä liikkumista alueella. Lisäksi alueen rantavyöhykkeelle osoitetun viheryhteyden suunnittelussa tulee varmistaa mm. viherverkoston toteutuminen riittävän yhtenäisenä kokonaisuutena. Pirkanmaan liitto katsoo, että näiden määräyksien toteutumista tulee vaalia asemakaavan suunnitteluprosessin aikana.</p> <p>-Lisäksi tärkeää on ottaa suunnittelussa huomioon VAK-ratapihan huomiointivyöhykkeen päivitetty selvitystilanne sekä vyöhykkeeseen liittyvät mahdolliset riskinhallintatoimenpiteet.</p> <p>-Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan kaikissa Viinikanlahden suunnittelukilpailun toisen vaiheen kilpailuissa ovat olemassa edellytykset laadukkaaseen kaupunkiympäristön muodostamiseen, ja siksi liitto ei tässä vaiheessa halua asettaa suunnittelukilpailuita paremmuusjärjestykseen. Ranta-alueen mielenkiintoiseen ja vaihtelevaan käyttöön vastaa hyvin kilpailutyö "Pärske", jossa myös veneilytoimintaa tukeva satama-alue on kauniisti istutettu rantakokonaisuuden osaksi. "Greenikka"-kilpailutyö tarjoaa reilun vihervyöhykkeen vesialueen ja korttelialueiden väliin. "Lakes and Roses"-puolestaan tarjoaa kaupunkirakenteen perustaksi urbaania umpikortteliratkaisua, joka vastannee hyvin keskusta-alueen tehokkaan rakentamisen tarpeeseen. Rannan tuntumaan ja Hatanpään valtatie varsialueelle sijoittuvien korttelialueiden erilaiset kattomuodot luovat korttelialuekokonaisuuksiin vaihtelevuutta ja paikallista luonnetta.</p>	<p>-Mainitut maakuntakaavan määräykset ja painotukset ovat olleet kilpailun ja suunnittelun lähtökohtina.</p> <p>-Vaarallisten aineiden kuljetukseen (VAK-) käytettävän ratapihan vaikutuksesta Viinikanlahden alueella on laadittu riskinarviointi. Suunnittelua on kehitetty riskinarvioinnin perusteella. Koulu on siirretty alueen länsiosaan, pois VAK-alueelta. Eteläisten asuin- ja liikekorteilleiden avautuminen on pois päin ratapihan suunnasta ja kortteleissa on porttikongiaukot vastakkaiseen suuntaan. Kaavaan on merkitty riskinarvioinnin edellyttämät merkinnät.</p> <p>-Kilpailun toisen vaiheen arvioinnista on julkaistu tuomariston arvostelupöytäkirja vuonna 2020, joten kilpailutöiden arviointeihin ei kaavaluonnosvaiheessa enää tässä vastineessa erikseen vastata.</p> <p>-Ideakilpailulla on haettu uuden kaupunginosan omaleimaista ilmettä, ja kaavaluonnokseen on kirjattu keskeisiä kohtia voittajatyön kaupunkikuvallisista ominaisuuksista. Rantaympäristön monipuoliset toiminnot, luonteva käsittely ja alueen luoma kaupunkikuva ovat olleet keskiössä kaavaluonnoksen suunnittelussa.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>-Pirkanmaan liitto korostaa, että Viinikanlahden alueen asemakaavasuunnittelussa on tärkeää panostaa erityisesti alueen kaupunkikuvan omaleimaisuuden pohdintaan. Riittävän leveä rantaan sijoittuva ja katkeamaton viheryhteys, veneilyyn liittyvä Virkistyskäyttö laituri-alueineen sekä Pyhäjärveltä avautuva näkymä Viinikanlahdelle sekä myös vastaavasti lahdelta Pyhäjärvelle antavat lähtökohtia alueen suunnittelulle. Uuden asuinalueen sijainti kaupunkikeskustan jatkumona edellyttää urbaanin ja tiiviin kaupunkirakenteen muodostamista, jossa taidokkaasti osataan hyödyntää järvinäkymien luontainen vetovoima.</p>		
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo: -Aiemmassa lausunnossaan maakuntamuseo mm. totesi, että kaavaa varten tulee laatia rakennetun ympäristön selvitys. Selvitys on tehty, ja se on sisällöltään asianmukainen. -Selvityksessä kaava-alueelta todettiin kaksi rakennetun ympäristön arvoja omaavaa kohdetta: vedenpuhdistuslaitoksen valvomo ja soutuksuksen kokonaisuus. Valvomon säilyminen on inventoinnin mukaan suositeltavaa muistumana alueen kunnallisteknisestä käyttöhistoriasta, ja soutuksuksen osalta erityistä arvoa on todettu olevan paikan veneilyyn liittyvällä virkistyskäytöllä laituri-alueen ja satamarakennusten matalla yleisilmeellä. -Lisäksi kaava-alueelta tunnistettiin huomionarvoinen muistomerkki, Arkhimedein ruuvi, tärkeitä viherympäristöjä, maastonkohtia tai siltoja sekä tärkeitä näkymiä. Erityistä merkitystä on mm. Hatanpään valtatiepuistokadun luonteella, rannan viheralueella ja alueen vehreällä yleisilmeellä sekä rannalta Viinikanlahdelle ja -lahdelta rannalle avautuvilla näkymillä. -Kaava-alueella on käynnissä kansainvälinen ideakilpailu. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että osa kilpailuista sisältää hyvin laajalti Viinikanlahteen ulottuvia rakenteita. Alueen inventoinnin suosituksissa todetaan, että "Viinikanlahden ja Viinikanojan suun vesistömaiseman säilymiseksi Viinikanlahden lahtimainen muoto ja näkymä Pyhäjärveltä kohti Viinikanojan suuta on syytä säilyttää historiallisena maisemapiirteenä". Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että koko lahden yli rakennettava silta tai hyvin pitkälle lahteen ulottuvat aallonmurtajat saattavat uhata Viinikanlahden maisemallisten arvojen ja luonteen säilymistä kaukomaisemassa katkaisemalla Viinikanlahden ja Pyhäjärven maisemallisen yhteyden. -Vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta kulttuuriympäristöviranomaisena toimii Museovirasto.</p>	<p>- Vedenpuhdistuslaitoksen rakennukset jäävät tarpeettomiksi, kun keskusjätevedenpuhdistamo valmistuu. Rakennuksen säilyttävää vaihtoehtoa tarkasteltiin yleissuunnittelun alkuvaiheessa, mutta koska Viinikanlahden alueelle tavoitellaan tehokasta asuinrakentamista ja rantapuistoa, eikä säilyttämiselle ei löydetty luontevaa kaupunkiarkkitehtonista ratkaisua, päädyttiin kilpailun voittajasuunnitelman mukaiseen rakentamiseen. -Arkhimedein ruuvi -teos voidaan huomioidaan jatkossa esimerkiksi rakentamistapaohjeessa, koska tarkoitus on suunnitella alueelle tulevaa taidetta tarkemmin ehdotusvaiheessa. Viherympäristöä koskeva palaute on huomioitu suunnitelmassa. Rannan ja puhdistamon rakentamiseen liittynyt puistoarkkitehtuuri saa jatkumon laadukkaasta uudesta maisema- ja viherarkkitehtuurista, joka kattaa sekä julkiset ulkotilat että korttelialueet. Hatanpään valtatiepuistokadun osalta olemassa oleva puustoa joudutaan suurelta osin korvaamaan uudella, koska alueella on paljon johtoja ja infratekniikkaa, ja katualuetta jouduttanee myös mahdollisen raitiotien vuoksi järjestelmään uudelleen. Kadun vehreä luonne on kuitenkin tarkoitus säilyttää. Hatanpään valtatiepuistokadun ja Hatanpäänkadun katualueiden suunnitellaan puistokatuomaisiksi jatkossakin, lisäksi Viinikanlahden alueen sisäisille kaduille suunnitellaan uutta vehreää katu ympäristöä. -Viinikanlahden yli kulkevilla silloilla on paljon positiivisia liikennevaikutuksia, mutta pitkä silta koko lahden yli muuttaisi maisemaa. Toisaalta uudet sillat avaavat mahdollisuuden uusiin maisemakokemuksiin, suurmaiseman säilyessä kuitenkin samana. Silloista on laadittu tarkennettu teknistaloudellinen selvitys, jossa on käyty läpi eri vaihtoehtoja liikkumisen mahdollistamiseksi. Selvitykseen nostettiin esille myös lauttavaihtoehto, joka voisi toimia pitkän sillan vaihtoehtona. Liikkuvalla kulkuyhteydellä ei olisi yhtä suuria maisemavaikutuksia kuin sillalla, mutta molemmat satamat tarvitsevat joka tapauksessa aallonmurtajat, jotka työntyvät rannasta ulospäin. Kaavaluonnokseen pitkän sillan kohdalla on merkitty ohjeellinen jalankulun ja pyöräilyn yhteys, joka voi olla joko silta, tai esimerkiksi vene- tai lauttayhteys. Mikäli jatkossa päädytään siltavaihtoehdon kannalle, tullaan maisemavaikutuksia tutkimaan tarkemmin.</p>	
<p>Museovirasto: - On myönteistä ja tärkeää, että vedenalaisinventointi on tehty ja raportti sisältyy nähtävälle asetettuun valmisteluaineistoon. Selvitys antaa riittävän tiedon vedenalaisen kulttuuriperinnön tilanteesta asemakaava-alueella. Inventoinnissa ei havaittu sellaisia</p>	-	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>vedenalaisen kulttuuriperinnön kohteita, jotka vaikuttaisivat alueen kaavoitukseen, suunnitteluun ja rakentamiseen jatkossa.</p> <p>-Pirkanmaan maakuntamuseo on nimetty 1.1.2020 voimaan tulleen uusitun museolain (314/2019) mukaiseksi alueelliseksi vastuumuseoksi. Jatkossa sen tehtävät tulevat kattamaan myös vedenalaisen perinnön selvitystarpeen arvioinnin Viinikanlahden asemakaavan kaltaisissa ranta-alueita sisältävissä kaavahankkeissa.</p>		
<p>Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jatkossa ELY-keskus):</p> <p>- ELY-keskus antaa tarkemman lausuntonsa kaavan valmisteluaineistosta kun suunnittelu ja selvitykset ovat tarkentuneet. Tässä lausunnossa tuodaan esille selvitystarpeita, joiden tuloksilla saattaa olla suurta vaikutusta alueen suunnitteluun ja aluerakentamisen kustannuksiin. Alueen suurimmat rajoittavat suunnittelutekijät ja ekologisia ja ympäristöriskejä sekä terveysriskejä ovat pilaantuneet sedimentit, järvivesi ja maaperä. Kilpailutöissä esitetyt kanaalit ja tekosaaret ko. haasteellisissa olosuhteissa saattavat olla hyvin haastavia tai toteuttamiskelvottomia. Myös uimarannan sijoittaminen ko. alueelle vaatisi merkittävää sedimentin puhdistustyötä ja suunnittelua.</p> <p><i>Yhdyskuntarakenne ja ylempitasoiset kaavat</i></p> <p>- ELY-keskus pitää Viinikanlahtea yhdyskuntarakenteellisesti hyvänä keskustaan tukeutuvana täydennysrakentamisalueena, jossa rakentamisella voidaan edistää myös laajempia ympäristön laatuun, kuten viheryhteyksien jatkuvuuteen, liittyviä tavoitteita. Tavoitteet ovat myös Maakuntakaava 2040:n ja Tampereen strategisen keskustan yleiskaavan mukaisia. Kaavahanke tukee myös hyvin valmisteilla olevaa Tampereen kansallista kaupunkipuistoa.</p> <p>-Erityisesti huomioita tulee kiinnittää viher- ja virkistysyhteyksien sujuvuuteen ja jatkumiseen sekä laatuun.</p> <p>-Alueella ei ole todettuja kulttuurihistoriallisia arvoja. Suunnittelussa on hyvin huomioitu arviointi maisemavaikutuksista Pyykinen valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen. Maisemavaikutuksia tulee suunnittelun edetessä tehdä jatkossakin.</p> <p>-Samoin tavoitteet ilmastokestävästä ja kestävään liikkumiseen painottuvasta alueesta ovat hyviä ja ilmastovaikutusten arviointia tulee jatkaa suunnittelun edetessä. Myös ilmastomuutokseen sopeutumista on hyvä tarkastella vaikutustenarvioinneissa.</p> <p>-Viinikan ratapihan VAK-arviointi tulee huomioida suunnitelmaa ja ratkaisua laadittaessa. Tarpeelliset melu- ja ilmanlaatuseelvitykset ja kaavamääräykset tulee huomioida suunnittelun edetessä.</p> <p><i>Luonto</i></p> <p>Suunnittelussa tulee huomioida alueen luontoarvojen turvaaminen ja liito-oravan kulkuyhteyksien säilyminen.</p> <p><i>Sedimentit</i></p> <p>(Lausunnossa käydään seikkaperäisesti läpi vuonna 2020 nähtävillä olleita alustavia maaperän pilaantuneisuus- ja rakennettavuus selvityksiä ja alustavaa riskinarviointia.</p>	<p><i>Yhdyskuntarakenne ja ylempitasoiset kaavat</i></p> <p>- Suunnitteluun ja aluerakentamisen kustannuksiin liittyviin selvityksiin on kiinnitetty erityistä huomiota koko asemakaavahankkeen, ideakilpailun ja yleissuunnittelun ajan aikavälillä 2018-2022. Selvityksiä ja suunnittelua on tehty toisiinsa kytkeytyen, monialaisesti ja jo suunnittelun aikana vaikutuksia arvioiden. Näin on voitu ennakoitua haitallisia vaikutuksia ja varmistaa asemakaavan toteuttamiskelpoisuus. Tämä koskee erityisesti ELY-keskuksen mainitsemien riskien hallintaa.</p> <p>-Kortteli- ja puistosuunnittelun edetessä on todettu, että puiston leveys tulisi olla pääosin noin 30 metriä, jotta se saavuttaa asetut ekologiset ja virkistykelliset tavoitteet. Täyttöjen sijoittamisen ja laajuuden mahdollisuuksia tutkittiin tarkemmin mm. pohjan luotauksilla, sedimenttitutkimuksilla, sekä virtaus-, aalto- ja tuulisuusmallinnuksilla. Vaihtoehtoja tutkittiin ja vaikutuksia arvioitiin mallinnusten avulla suunnittelun aikana. Suunnitelmassa luovuttiin kanaalista ja tekosaarten tilalla on yhtenäisempi rantaratkaisu, jossa uimaranta sekä soutu- ja melontakeskus ovat paremmin suojassa virtauksilta.</p> <p>Täyttömaan aluetta päädyttiin laajentamaan tutkimustulosten antamissa rajoissa ja tavoite puiston yhtenäisyydestä saatiin toteutumaan muuttamatta oleellisesti kilpailun voittaneen suunnitelman rakennetta.</p> <p>-Jatkosuunnittelun eräs teema oli korkean rakentamisen sijoittaminen ja maisemallinen optimointi. Maisemavaikutuksia on tarkasteltu koko suunnittelun ajan, mm. kaupunkimallissa. Tarkastelua ja optimointia on tehty myös kaukomaiseman kannalta.</p> <p>-Vaikutusten arviointi on teetetty laajana ja siinä on arvioitu myös ilmastovaikutuksia ja ilmastomuutokseen sopeutumista. Tavoitteita ja suunnittelutarpeita on käyty läpi myös KILVA-tarkastelun avulla.</p> <p>-Ratapihan VAK-riskeistä on laadittu riskinarviointi, ja sen suositukset on merkitty kaavaan määräyksenä. Riskinarviointia on käyty läpi myös pelastuslaitoksen kanssa.</p> <p><i>Luonto</i></p> <p>-Puistoa on suunniteltu myös ekologisen jatkumon kannalta yhtenäisenä, koko alueen reunalla kulkevana nauhana. Luontoselvitysten osoittamat lepakoiden ja mahdollisesti saukkojen käyttämät alueet on merkitty kaavakartalle. Lisäksi valaistuksen säätämisestä Viinikanojan varrella tulee ohje rakentamistapaohjeeseen.</p> <p><i>Sedimentit</i></p> <p>-Sedimenttien ja vesistö rakentamiseen liittyviä selvityksiä, tutkimuksia ja suunnittelua on jatkettu annetun kommentin pohjalta ja yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Vuosina 2020–22 on myös pidetty useita esirakentamista koskevia viranomaisneuvotteluita ja -palaveria.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p><i>Näitä selvityksiä on vuosien 2020-22 aikana tehty lisää, jatkettu ja kehitetty, yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.)</i></p> <p>Rakennustekniset vaihtoehdot järven täytössä ja niiden toteuttamiskelpoisuus on tarkasteltava jatkosuunnittelussa. Vaihtoehdoissa on esitettävä sellaisia rakennusteknisiä vaihtoehtoja, joissa sedimentin syrjäytyminen ja siitä aiheutuva resuspentoituminen ja haitta-aineiden leviäminen voidaan minimoida ja hallita varmuudella. Esitetyn sedimentin riskianalyysin (<i>vuoden 2020 versio</i>) perusteella ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että hankekohtainen ekologisten riskien tarkastelu ja ruoppaus- ja läjitysohjeen mukainen sedimenttiselvitys tuottavat tuloksen, että täyttötö voi aiheuttaa vesilaissa mainittua haitallista seurausta. Tällöin sedimenttejä ei voida syrjäyttää / täyttää tehdä esitetysti, erityisesti jos täytön tekemiselle ei löydy rakennusteknisesti toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa. On myös mahdollista, että syrjäytyvän sedimentin haitta-aineilla pilaantunut pintakerros on poistettava ennen täyttöä.</p> <p><i>Maaperä</i></p> <p>Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden riskienhallintatoimenpiteiden ja niiden aiheuttamien maankäyttörajoitusten selvittämiseksi alueella tulee tehdä perusteelliset maaperä- ja pohjavesiselvitykset sekä laatia näiden tulosten perusteella päivitetty puhdistustarpeen arviointi, jonka perusteella päätetään tarvittavista jatkotoimenpiteistä.</p>	<p>Täyttöalueen suunnittelu on edennyt ja se on muotoutunut kolmiosisaiseksi, jossa on sekä pengertämällä täytettäviä, että ponttiseinään päätyviä alueita.</p> <p>Läntisimmän täyttöalueen sedimentin lisätutkimusten tulosten perusteella (geotekniset ja sedimentin haitta-ainetutkimukset) länsiosan päätypengertämällä täytettävällä alueella paksut sedimenttikerrokset ovat valtaosin suhteellisen karkearakeisia (silttipitoisia). Tutkimustiedon perusteella haitta-aineet sijaitsevat pinnan liejuisemmassa sedimenttiyksikössä. Tämän yksikön paksuus vaihtelee havaintojen perusteella kymmenistä senttimetreistä reiluun metriin. Haitta-ainepitoinen kerros muodostaa siten vain vähäisen osan läntisimmän täyttöalueen syrjäytyvistä sedimenteistä, ja se on tarkoitus ruopata pois etukäteen. Tutkimusten perusteella läntisimmän osan haitta-ainepitoisuudet syrjäytyvissä sedimenteissä ovat enimmillään tasolla 2 pintasedimentissä (0-30 cm vuoden 2019 tutkimusalueella 3 ja 0-20 cm yksittäisnäytteissä vuonna 2022). Syvemmältä otetuissa näytteissä analysoitujen haitta-aineiden pitoisuudet olivat läntisen täyttöalueen kohdalla (tutkimuspisteet GTKSED1 ja GTKSED2 vuonna 2022) pintaa pienemmät. Läntisimmän täyttöalueen edustalla (vuoden 2019 tutkimusalue 8), yli 6 metrin vesisyvytydessä, pintasedimentin pitoisuudet ovat myös enimmillään tasolla 2. Syrjäytyvistä sedimenteistä tai ruoppauksessa pieninä määrinä syvemmälle vesialueelle päätyvä kiintoaines ei siis aiheuta nykyistä haitta-ainepitoisemman materiaalin kertymistä pohjalle.</p> <p>Jos keskiosan täyttöalueen tukiseinän ja ponttiseinän rakennustöiden yhteydessä esiintyy sedimentin syrjäytymistä, sen vaikutusalue ja massamäärä on rajallinen/selvästi pienimuotoisempi kuin päätypengerryksen yhteydessä. Keskiosan täyttöalueen työt eivät täytön suunnittelijoilta saatujen tietojen perusteella edellytä ruoppauksia.</p> <p>Geoteknisten tutkimusten perusteella itäosan täyttöalueen sedimentti on selvästi hiekkaisempaa kuin länsireunan täyttöalueella. Se kestää päätypengerryksen aiheuttamaa kuormitusta paremmin ja syrjäytyminen on selkeästi vähäisempää. Hiekkainen massa on myös raskaampaa, jolloin sen kulkeutumismatka on lyhyempi. Täytön pinta-ala on myös huomattavasti pienempi. Alueella ei täytön suunnittelijoilta saatujen tietojen mukaan tarvita ruoppauksia.</p> <p>Vuoden 2019 riskinarvion johtopäätökset pintasedimentin ruoppaamisen ympäristövaikutuksista kattavat myös syrjäytymistilanteen, sillä syrjäytymisen aiheuttama sedimenttiaineksen suspendoituminen on ruoppaamista pienempää. Vuonna 2022 tehtyjen lisätutkimusten tulosten perusteella (geotekniset ja sedimentin haitta-ainetutkimukset) ja uusien virtausmallinnustulosten perusteella päivitetty riskinarvio tullaan liittämään vesilupahakemukseen. Riskinarviossa tarkastellaan ruoppaamisen/ syrjäytymisen/vyöryjen aiheuttamia ympäristövaikutuksia. Päivityksessä huomioidaan tarkentunut rantalinja, sekä eri alueiden täyttökniikat (päätypenger sekä täyttö ponttiseinän sisälle) ja toteutettavat ruoppaukset (massamääräarvio, ruopattavan alueen laajuus, kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävän sedimentin määrä ja pitoisuustasoarvio) sekä ruoppausmassojen mahdollinen kuivatus geotuubeissa ranta-alueella.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
	<p>Pintaveden ympäristölaatonormit ovat hyvin tiukat tämän tyyppiseen arviointiin, sillä ne alittavat kaikissa tapauksissa vähintään kertaluokalla ko. haitallisten aineiden NOEC-arvon (No Observed Effect Concentration eli ei havaittavaa vaikutusta) ja HC50-arvon (Hazardous Concentration eli haitallinen noin puolelle vesieliöistä). Realistinen skenaario viittaa riskinarvioinnissa käytettyyn suspendoituneen kiintoaineksen määrään. Itse laskennassa on käytetty todettua maksimipitoisuutta ja suuria varmuuskertoimia.</p> <p>Aallokko, virtaukset ja kiintoaineen laskeutuminen pienentävät laskennalliset vesimassan pitoisuudet alle MAC-EQS:n (Maximum Acceptable Concentration-Environmental Quality Standard eli suurin hyväksyttävissä oleva pitoisuus) suhteellisen nopeasti, vastaavien kohteiden perusteella sameuden vaimenemisen tapahtuu muutamissa tunneissa. Sameus vähenee ensin lähellä pintaa ja lopuksi myös lähellä pohjaa. Mikäli vuorokauden aikana tapahtuisi 8 h:n MAC EQS:n ylitys jossakin pienessä osassa täyttöaluetta tarkoittaisi se 8 / 24 eli noin 33 % todennäköisyyttä ja vuositasolla 8 / 8 760 eli noin 0,09 % todennäköisyyttä. Koska ympäristölaatonormeja lausunnon perusteella käytetään vesimassaan muodostuvien pitoisuuksien hyväksyttävyyden kriteerinä, tulee tarkastelussa voida huomioida myös pitoisuuksien vaimenemistehokkuus. Viinikanlahden tapauksessa kyseessä on kooltaan melko suuri sekoittumisvyöhyke nopeasti syvenevän vesialueen reunalla. Veden vaihtuvuus alueella arvioidaan hyväksi Tammerkosken runsaasta virtaamasta johtuen. Vesiluvassa käsitellään tarkkailusuunnitelma (työnaikainen sekä jälkeinen), jossa on pisteitä sekä siltiverhon sisällä sekä ulkopuolella. Tehdyt riskilaskelmat vesimassaan muodostuvista pitoisuuksista koskevat vain vesialuetta ruoppauksen/syrjäytyvän sedimentin lähellä ja pitoisuudet vaimenevat nopeasti siirryttäessä kauemmaksi. Merkittävästi kohonneita pitoisuuksia esiintyy vain suhteellisen pienellä alueella ja hyvin lyhyen aikaa (minuutteja). Pitoisuudet eivät ehdi kohota vesieliöille haittaa aiheuttavalle tasolle.</p> <p>Asetuksen 1308/2015 pykälän 6b mukaan ympäristöluvassa voidaan toiminnanharjoittajan hakemuksesta määrätä sekoittumisvyöhykkeestä, jolla yhden tai useamman asetuksen liitteen 1 kohdissa C2 ja D tarkoitettun aineen pitoisuus vedessä voi ylittää aineelle säädetyn ympäristölaatonormin, jollei normi ylity muussa pintavesimuodostuman osassa. Sekoittumisvyöhykkeen laajuus on rajattava ympäristöluvassa päästölähteen läheisyyteen siten, että se on oikeassa suhteessa pilaavien aineiden pitoisuuksiin päästölähteen kohdalla. Tässä tapauksessa ruoppaukselle ei ole tarkoitus hakea ympäristölupaa, koska sedimenttiä ei esimerkiksi stabiloida kohteella.</p> <p>Mikäli sedimentin syrjäytymistä halutaan verrata myös vesistöläjittämiseen, on syrjäytyvää sedimenttiä tarkasteltava riittävän suurena kokonaisuutena. Syrjäytymisen kontrollointi ruoppauksenomaisesti kerroksittain ei ole teknisesti mahdollista, ja toisaalta sedimenttimassat sekoittuvat tehokkaasti syrjäytymisen edetessä. Pelkkä pintasedimentin pitoisuuksien tarkasteleminen ei ole mielekäästä, vaan tarkastelussa on käytettävä arviota keskipitoisuudesta koko massassa. Lisäksi syrjäytyvä sedimentti kulkee täytön edessä, eikä sitä läjitetä vapaaseen veteen. Vesistöläjityksessä sedimenttimassa on laajalti kontaktissa veden kanssa, syrjäytymisessä vain pintakerros on kontaktissa veden kanssa. Näin ollen</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
	<p>vaikutusalue on merkittävässä määrin pienempi ja selkeämmin rajattavissa esimerkiksi silttiverholla kuin vapaaseen veteen läjityksen osalta.</p> <p>Riskinarviossa tarkastellaan mitä ympäristövaikutuksia luontaisen resuspension kautta vapautuvilla haitta-aineilla olisi, mikäli ruoppaamisen/syrjäytymisen seurauksena pohjan haitta-ainepitoisuudet pintakerroksessa vastaisivat poisruopattavan massan pitoisuuksia. Täytettävien alueiden viereisillä pohjan alueilla pintasedimentin haitta-ainepitoisuudet ovat jo lähtökohtaisesti koholla, eli mahdollinen sedimentin kulkeutuminen syvemmälle alueille ei merkittävässä määrin muuta tilannetta uusilla pohjan alueilla. Lisäksi läntisen täyttöalueen kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävä pintasedimentti ruopataan (syrjäytyminen ei aiheuta riskiä), keskellä sijaitseva täyttöalue "eristetään" ponttiseinällä ja sedimentti jää täytön alle (syrjäytyminen vähäistä) ja itäinen täyttöalue on pinta-alaltaan pienin ja pintaliejun alla on hiekkaa (syrjäytyminen vähäistä). Pitkällä aikavälillä haitta-ainepitoinen kerros peittyy myös uudella, matalamman haitta-ainepitoisuuden omaavalla sedimentillä.</p> <p>Siltiverhojen oikea sijoittelu, hyvä suunnittelu ja toimivuuden jatkuva tarkkailu tekevät niistä varsin käyttövarmoja myös voimakkaan virtaaman alueilla. Esimerkiksi Hiedanrannassa verhojen toimivuus on ollut hyvä. On tärkeää huomioida, että suurin osa pehmeästä sedimentistä ei sisällä voimakkaasti kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, jolloin siitä aiheutuvat haitat liittyvät kiintoaineksen kertymiseen ja veden samentumiseen. Ne ovat vanhoja savia ja muita luontaisia sedimenttejä, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat vähäisiä.</p> <p>Syrjäytyvä sedimentti läntisellä täyttöalueella on suunniteltu ruopattavaksi täyttötöön nopeuttamiseksi. Tässä yhteydessä poistetaan myös haitta-ainepitoisempi pintaosa. Riskitarkastelun perusteella tämä ei olisi välttämätöntä.</p> <p>Viinikanojan suualueelle Pyhäjärven puolelle on erillishankkeena suunnitteilla ylimmän noin 0,5-1,0 metrin pintasedimentin ympäristöruoppaus PCB:llä voimakkaimmin pilaantuneen sedimentin poistamiseksi. Ruoppauksen laajuus rajautuu kestävyys- ja riskiperustein alueelle, jossa veden syvyys on maksimissaan 6 metriä (tätä syvemmällä vesisyvyys estää mm. ihmisten tahattoman kontaktin sedimenttiin, ja alueella tapahtuu sedimentin luontaista hautautumista). Keväällä 2022 tehtyjen lisätutkimusten perusteella altaan keskiosissa suurimmat haitta-ainepitoisuudet (max 45 mg/kg) sijaitsevat alle 1,0 metrin sedimenttisyvytydessä. Ruoppaustoimenpide parantaa merkittävästi koko Pyhäjärven tilaa poistamalla potentiaalisten päästölähteen kokonaan kierrosta. Riskitarkastelun perusteella kaavan mukainen rakentaminen ei edellyttäisi Viinikanojan suualueen puhdistamista ennakkoon, mutta toimenpide halutaan tehdä kestävyysyhteyksillä.</p> <p>Ruoppausmassojen sijoitus tapahtuu maa-alueelle. Massojen kelpoisuus selvitys tehdään ruoppausmassojen laadunvarmistuksen yhteydessä, vastaanotto paikan/ paikkojen ympäristölupavaatimusten edellyttämällä tavalla. Mikäli ruoppausmassoille on suunnitteilla</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
	<p>hyötykäyttöä, huomioidaan se ruoppausmassojen laadunvarmistustutkimuksissa, ja haitta-ainepitoisten ruoppausmassojen osalta haetaan toiminnalle asianmukaista ympäristölupaa.</p> <p>Riskinarvion päivityksessä käytettävissä on sedimentin laadun ja haitta-ainepitoisuuden lisäksi täsmentynyt tieto rantaviivan sijainnista, täyttöalueiden laajuudesta ja käytettävistä täyttötekniikoista sekä ruopattavien alueiden rajaus. Myös päivitetty virtaus- ja aaltomallinnus sekä pohjadynamiikan tarkastelu antaa tietoa riskinarvioinnin pohjaksi. Vesilupahakemuksessa tarkastellaan myös täyttötöiden mahdollisia vaikutuksia vedenlaatuun syvänealueilla.</p> <p>Lausunnossa esitettyjä jatkoselvitystarpeita on huomioitu kattavasti, ja saadut uudet tiedot huomioidaan suunnittelussa. Täytön rakennustekniset vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia. Lisäksi suunnitteilla on erillisenä hankkeena Viinikanojan edustan järviolueen ympäristöruoppaus PCB-pilaantumana poistamiseksi. Tämä parantaa Pyhäjärven yleistä ekologista tilaa huomattavasti, sillä hotspot-alueella (eli keskeisimmällä haitta-aineita sisältävällä alueella) on tulosten perusteella huomattavan korkeita PCB-pitoisuuksia sedimentissä. Näiden poistaminen järviympäristöstä on vastuullinen ja kestävä ratkaisu, jonka kaavahanke mahdollistaa. Kaavahanke ei aiheuta vesilaissa mainittua haitallista seurausta, vaan parannuksen vesiympäristön kokonaistilaan.</p> <p><i>Maaperä</i></p> <p>Alueella on tehty kattavia maaperä- ja pohjavesiselvityksiä, joiden perusteella on laadittu pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi sekä kunnostuksen yleissuunnitelma. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut alueelle 30.9.2022 päätöksen (PIRELY/1793/2022) ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista. Alueen maaperän lisätutkimukset ja maaperän haitta-aineista aiheutuvien riskien hallinta tullaan toteuttamaan em. päätöksen mukaisesti.</p>	
<p>Tampereen kaupunki, Ympäristönsuojeluyksikkö:</p> <p>Ympäristönsuojelu muistuttaa, että Hatanpään arboretumin ja Viinikanojan suun välillä on merkittävä ekologisen yhteyden tarve, joka yhdistää Pyhäjärven rannat Iidesjärven tulevaan luonnonsuojelualueeseen ja edelleen laajempaan itään levittäytyvään viherverkkokokonaisuuteen. Viinikanlahden asuinalueen suunnittelun tilavarauksista riippuu, syntyykö toimivaa yhteyttä pitkälläkään aikavälillä. Keskeisiä elementtejä yhteyden toiminnalle ovat mm. riittävä leveys, maavaraisuus ja puiden latvuspeiteen katkottomuus. Viherkatot ja muut rakennetut elementit, kuten istutusaltat ja viherseinät, voivat tukea yhteyttä esimerkiksi eräiden lintu-, hyönteis- ja kasvilajien elinympäristöinä, mutta ne eivät kykene korvaamaan maavaraista yhteyttä. Rantojen osalta toimivan ekologisen yhteyden kokonaisuus vaatii myös rakentamattomia, eliöstölle suojaisia ja loivasti pengerryttäviä osia. Mahdollisella Viinikanojan sekä sen</p>	<p>-Puistoa on kilpailuvaiheen jälkeen kehitetty niin että se on suurimmalta osalta vähintään 30 metrin levyinen. Suunnittelussa on puiston puustoisuus ja monikerroksellisuus huomioitu ja puustoisuus sekä puiston toimivuus ekologisena käytävänä on kaavamääräyksenä. Viinikanojan rannoilla on erillinen alumuotoinen määräys puustoisuudesta. Viherympäristön ja ekologisen verkoston suunnittelussa on otettu huomioon kaikkien julkisten ulkotilojen (puistot, aukiot, kadut) lisäksi rakennettujen kortteleiden pihat ja kattopinnat. Valaistusta tullaan suunnittelemaan tarkemmin ehdotusvaiheessa ja Viinikanojan lajisto voidaan siinä yhteydessä huomioida.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>suun lähiympäristöön rakentamisella on ekologisen yhteyden toimivuutta heikentävä vaikutus. Yhdessäkään kilpailutyössä vihervyöhyke ei toteudu kauttaaltaan laadukkaana ekologisena yhteytenä, vaikka kaikissa töissä esitetyt ratkaisut ovat kehittyneet ensimmäisestä kilpailuvaiheesta parempaan suuntaan. Kehittämistä on jatkettava edelleen tulevissa suunnitteluvaiheissa.</p>		
<p>Tampereen kaupunki, Viheralueet ja hulevedet-yksikkö: Huleveden hallintasuunnitelman tulee laatia kuten OAS:ssa mainitaan.</p>	<p>Hulevesisuunnitelma on laadittu ja tilavarukset sovitettu kortteleihin, pihakatualueille ja puistoon. Kaavaan on merkitty määräys suunnitelmien ja pilaantuneiden maiden huomioimisesta, sekä tulvareittien toteuttamisesta.</p>	
<p>Takon Soutajat Ry: <i>Virkistys- ja ranta-alueita suunniteltaessa huomioitavia asioita / lajien asettamia reunaehdoja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rannassa on oltava mahdollista laskea vesille esim. 12 metriä pitkiä kirkkoveneitä, eli trailerien kanssa kääntymisen pitää onnistua <ul style="list-style-type: none"> o Myös viranomaislaiturille pääsy vaatii tilaa, tulee huomioida tila kaikkia satamatoimintoja varten o Trailereita ei voi ajaa / jättää parkkiin esimerkiksi parkkihalliin o Ajojärjestelyissä tulisi huomioida pääsy veneiden jättöpaikoille, eikä ajotiellä saisi olla jyrkkiä mutkia. Trailereiden kääntösäde tulee huomioida • Vesilelaskupaikan / laiturin tulisi olla suojassa aalloilta, jotta vesillelähtö on turvallista • Uimarannan ja venelaiturien ei turvallisuussyistä ole hyvä sijaita aivan vierekkäin, vaan välissä on hyvä olla vesialuetta jakava alue • Rannan välittömässä läheisyydessä tulee sijaita lukittava vaja/paikka, jossa arvokas kalusto saadaan säältä suojaan. • Soutuharjoittelu kesäaikaan sekä soutu-spinningtunnit talviaikaan tarvitsevat noin 50 pysäköintipaikkaa. • Suuret tapahtumat, kuten Pirkan soutu asettavat vaatimuksia veneiden tuomiselle sekä pysäköinnille ja kisa-alueelle → alueelta / lähiseudulta tulee löytyä riittävästi pysäköintitilaa, ja viheralueita pitäisi pystyä hyödyntämään veneiden väliaikaisessa säilytyksessä. <p><i>Virkistysalue ja vesiuhrilakeskus:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Virkistysalueeseen sopisi eri toimijoiden yhteinen vesiuhrilakeskus, joka mahdollistaa eri liikuntamuotojen harjoittelun sekä aktiiviruhoilijoille, nuorille että esimerkiksi varttuneemmalle väelle. <ul style="list-style-type: none"> o Vesiuhrilakeskukseen voi yhdistää myös muita toimintoja, kuten vaikkapa ravintola, kahvila, kokoukset, saunatilat jne. o Takon soutajilla on tällä hetkellä toimisto Soutu keskuksella. Myös uudessa vesiuhrilakeskuksessa tulee olla riittävästi toimistotilaa. o Talviharjoittelutila esimerkiksi sisäsoutua, -melontaa ja kuntosaliharjoittelua varten palvelee suurta liikkujamäärää ja mahdollistaa urheiluseurojen varainkeruun. 	<p>-Rantapuistoa ja sen toimintoja on kaavatyön aikana suunniteltu vesillä liikkumiseen, vesiuhrilukun, -viihtymiseen ja monipuoliseen virkistäytymiseen kutsuvana paikkana.</p> <p>-Tiedossa olleet tarpeet on pyritty huomioimaan yleissuunnitelmassa, mm. paikka on tutkittu ja rakentamisen määrä pyritty määrittämään moniin tarpeisiin sopivaksi. Suunnittelua tullaan kuitenkin jatkamaan kaavaehdotusvaiheessa, ja vesillä liikkuminen ja -urheilu tuleekin olemaan yksi keskeinen aihe. Asukkaat, yhdistykset, yritykset ja muut kiinnostuneet voivat silloin tulla mukaan suunnitteluun.</p> <p>-Soutu- ja melontakeskukselle osoitettu paikka on tutkittu myös virtausten ja tuulien kannalta. Osoitettuun paikkaan on mahdollista suoran avovesiyhteyden lisäksi muotoilla suojaisa lahti, jossa vesille lähdöt onnistuvat tuulisellakin säällä turvallisesti. Huomioon on otettu teknisiä ja kaupunkikuvallisia reunaehdoja sekä vesialueelta tehtyjen selvitysten tuloksia. Näistä tärkeimpiä soutu- ja melontatoiminnan kannalta ovat tuulimallinnus sekä vesistön virtauksiin ja aaltoiluun liittyvät mallinnukset.</p> <p>-Koulun, liikuntahallin, puiston ja uimarannan läheisyys antavat mahdollisuuksia tilojen tehokkaaseen yhteiskäyttöön. Myös pysäköintihallien katoille voi olla mahdollista osoittaa toimintoja ja tilaa harrastustoiminnolle. Uudet jalankulun ja pyöräilyn sillat avaavat sujuvan yhteyden Ratinan stadionin ja myös Arenan suuntaan isojen liikunta- ja urheilutapahtumien aikaan.</p> <p>-Soutu- ja melontakeskuksen ympäristö on puistoa, joten tapahtumat voivat luontevasti laajentua myös ympäristöön.</p> <p>- Asemakaavasuunnittelun edetessä ehdotusvaiheen vuonna 2023, suunnitelmaa tarkennetaan ja kehitetään edelleen. Alueen nykyisiä ja tiedossa olevia mahdollisia muita toimijoita kutsutaan tällöin mukaan suunnitteluun. Luonnossuunnitelmaa voidaan kehittää edelleen mm. laituri-alueiden, traileriliikenteen ja pysäköinnin, talviaikaisen virtaavan veden harjoitteluolosuhteiden sekä rakennusten tilaohjelmoinnin ja rantaviivan rakenneratkaisujen osalta. Alueen nykyisiä ja mahdollisia tulevia muita toimijoita kutsutaan yhteistyöhön suunnitelman kehittämiseksi.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>o Kaluston säilytys voidaan yhdistää samaan rakennukseen tai se voi olla erillisessä rakennuksessa.</p> <p>o Takon soutajilla ei ole varaa rakentaa itse omaa keskusta tuolle paikalle pelkästään itseään varten. Yhteistyömahdollisuuksia muiden lajien ja/tai Tampereen kaupungin kanssa tulee pohtia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alueesta voi tehdä Suomen ja jopa koko maailman mittapuulla ainutlaatuisen paikan, jossa voidaan järjestää erilaisia urheilu- ja muita virkistystapahtumia <ul style="list-style-type: none"> o Vesiurheilu lähellä keskustaa tuo oman uniikin lisänsä Tampereen kaupunkikuvaan ja kaupunki pystyy hyödyntämään sitä omassa toiminnassaan • Yhtenäinen virkistysalue kaava-alueen länsiosaan palvelee vesiurheilua monin tavoin (soutu, melonta, uinti) ja se yhdistettynä viheralueeseen toisi oman tunnelmansa koko Viinikanlahden alueeseen <ul style="list-style-type: none"> o ”Saumatonta” siirtymää arboretumista uuden virkistysalueen kautta asuinalueeseen edistäisi esimerkiksi se, että heti virkistysalueen viereen ei sijoitettaisi massiivisia rakennuksia. • Viiden tähden keskustan kehittämissuunnitelmassa nykyinen soutualue on merkittävä liikunta- ja virkistysalueeksi. On siis laajempien kehittämissuunnitelmien mukaista varata liikunta- ja virkistysalueelle riittävästi tilaa. • Takon Soutajat ja Soutualueen tukisäätiö ovat valmiit olemaan mukana alueen jatkosuunnittelussa erityisesti tuomassa vesiurheilun näkemyksiä mukaan suunnitteluun. Takon Soutajien tavoitteena on saada Pyhäjärven rannalle mahdollisimman hyvin alueen liikkuja ja kuntoilijoita palveleva virkistysalue sekä merkittävä vesiurheilun kansallinen keskus. <p>Palautteeseen liittyy Takon Soutajien toiminnasta ja historiasta kertova liite.</p>		
<p>Suomen Melonta- ja Soutuliitto:</p> <p><i>Taustaa</i></p> <p>Takon Soutajat ry soutu toiminnan keskeisin alue Tampereen Soutualue on ollut nykyisellä paikallaan 1970-luvun puolesta välistä, ja 1990-luvulta myös toimisto-, sosiaali- ja sisäliikuntatilat sisältävänä merkittävänä valtakunnallisena soutualueena. Se on palvellut sekä Takon Soutajat ry jäsenistöä, Suomen muita soutualueita, Soudun MM-kilpailuissa 1995 Tampereella, kuntoilijoita erityisesti Tampereen seudulta sekä koko maasta muun muassa Pirkan Soutu tapahtuman yhteydessä vuosien ajan.</p> <p><i>Merkitys</i></p> <p>Paikka Viinikanlahden rannalla sopii erinomaisesti vesiurheilun harrastamiseen ympärivuotisesti, koska Ratinan suvanto pysyy lähes ympäri vuoden sulana. Tampereen sijainti myös keskellä Etelä-Suomea edesauttaa valtakunnallisten tapahtumien ja leirien järjestämiseen. Pyhäjärvi mahdollistaa isona järvialueena pitkien ja monipuolisten vesireittien käytön. Soutualueella on ehdottomasti Suomen monipuolisin ja suurin sisäliikuntasali soudun harrastamiseen. Salissa on yli 30 sisäsoutulaitetta, kuntosali ja sisäsoutuallas. Tämä mahdollistaa huippusoutajien harjoittelumahdollisuudet ympäri vuoden. Salissa järjestetään vuosittain myös kaikenikäisille kuntoilijoille ja liikkuvuutta</p>	<p>-Katso myös edellinen vastine.</p> <p>-Tiedossa olleet tarpeet on pyritty huomioimaan yleissuunnitelmassa, mm. paikka on tutkittu ja rakentamisen määrä pyritty määrittämään näihin tarpeisiin sopivaksi. Suunnittelua tullaan jatkamaan kaavaehdotusvaiheessa, vesiliikuminen ja -urheilu tulee olemaan yksi keskeisimmistä aiheista. Asukkaat, yhdistykset, yritykset ja muut kiinnostuneet voivat silloin tulla mukaan suunnitteluun.</p> <p>-Soutu- ja melontakeskukselle osoitettu paikka on tutkittu myös virtausten ja tuulien kannalta ja se on todettu mahdolliseksi. Osoitettuun paikkaan on mahdollista luontevasti suojaisa lahti harjoitteluun.</p> <p>-Koulun, liikuntahallin ja uimarannan läheisyys antavat mahdollisuuksia tilojen tehokkaaseen yhteiskäyttöön. Myös mm. pysäköintihallien katoille voi olla mahdollista osoittaa toimintoja.</p> <p>-Soutu- ja melontakeskuksen ympäristö on puistoa, joten tapahtumat voivat luontevasti laajentua myös ympäristöön.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>ylläpitäville ikäihmisille yli 10 000 soutuspinning käyntikertaa. Kuntotapahtumista merkittävin on Suomen suurin kaupunkisoututapahtuma Pirkan Soutu noin 1000 osallistujallaan vuosittain. Soutukeskuksella toimiva Takon Soutajat ry on viime vuosina noussut selvästi merkittävimmäksi Suomen soutuseuroista saavuttaen vuosittain eri soutumuodoissa useita SM-mitaleita ja parhaan seuran titteleitä. Soutukeskus mahdollistaa myös tärkeän varainhankinnan keinon koko ajan kustannuksia nostavassa kilpaurheilumaailmassa. Soutukeskus toimii myös melontatoiminnan keskuksena keväisin tarjoten sulan veden harjoittelumahdollisuuden myös huippumelojille. Kesäaikaan keskuksella toimii retkeilymelonnan vuokraus- ja koulutuspaikka. Soutukeskus mahdollistaa siis näin ollen yhden aktiivisimman soudun jäsen seuramme toiminnan ja palvelee monipuolisesti kaupungin asukkaita.</p>		
<p>As. Oy Tampereen Järvi-Sarvis, hallitus: Viinikanlahden alueen kehittäminen on asunto-osaakeyhtiölle tärkeä asia Viinikanlahden etelärannan ainoana asuinkeuhkeistona Hatanpäänkatu 9:ssä.</p> <p><i>Diversity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ns. Pehkiönpuistoon on rakennettu soutukeskus. Kaavoitettuun puistoon rakentamien ei ole hyväksyttävä asia. Asemakaavassa tämä alue on merkitty nimellä Pehkiönranta. Miinusta pieni asukasmäärä (3625 hlö) suhteessa suureen vesialueen täyttöön (yli 50 000 m²). Miinuksena mielikuvituksen kerrostalomuuri ulottuu liian pitkälle Hatanpään Arboretumiin päin. <p><i>Lakes & Roses</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tämä ehdotus kytkeytyy hyvin Arboretumin alueeseen. Alueeseen sopisi vielä talvipuutarha. Ehdotuksessa on kilpailutöistä suurin asukasmäärä (4054 hlö) kohtuullisella vesialueen täyttämällä (35 191 m²). Rakentaminen on positiivisen ilmeikästä ja realistista. Rakennusten muoto ja sijoittelu sisäpihoineen sointuu yhteen Tampereen keskustan rakennuskannan kanssa. Plussaa soutukeskuksen sijainti nykyisellä paikallaan ja nykyisen korkuisena. Uimaranta ja talviuima-alue palvelevat hyvin Hatanpään ja Viinikanlahden alueen kasvavaa asukasmäärää. Suunniteltu uimaranta sijoittuu alueelle, jossa on valmisteluaineiston pohjasedimenttitutkimusten mukaan vähiten haitta-aineita, mikä on käyttäjien kannalta hyvä asia. Selkeä ja leveä viheralue rannassa. Tämä viheralue täyttää selkeästi kansallisen kaupunkipuiston kriteerit. Kevyenliikenteen väylä kulkee luontevasti ja toimivasti tällä viheralueella. Silta Viinikanlahden yli Ratinan on positiivinen asia kulkuyhteyksien kannalta. Tästä ehdotuksesta paistaa monista yksityiskohdista läpi huolellinen ja kattava perehtyminen kilpailualueen ympäristöön ja historiaan. Yksi pieni esimerkki tällaisesta perehtymisestä on maininta Sarviksenpuistosta nimellä viitaten. Ehdotus istuu kaikin puolin luontevasti Viinikanlahden ympäristöön. <p><i>Soba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tässä ehdotuksessa ns. Pehkiönpuistoon on rakennettu. Tällainen rakentaminen ei ole hyväksyttävää. Ehdotuksessa suurena miinuksena on vesialueiden massiivinen täyttäminen (56 560 m²). Kansallisen kaupunkipuiston viheraluevaatimus ei täyty 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaksivaiheisen kansainvälisen ideakilpailun aikaiset suunnittelun lähtökohdat ja kilpailutöiden arvostelusta vastanneen tuomariston arvioinnit on julkaistu kahdessa kilpailuohjelmassa ja kilpailun päätteeksi julkaisussa arvostelupöytäkirjassa. -Pehkiönrantaan on suunniteltu paikka soutu- ja melontakeskukselle. Viereen sijoittuvat päiväkotia, koulu, liikuntahalli ja nuorisotilat, sekä uimaranta. Nämä toiminnot hyödyttävät ja vahvistavat toisiaan, eivätkä sulje asuintalojen rantanäkymää. Rakennukset voidaan toteuttaa kahden kerroksen korkuisena. Koulun paikkaa on tutkittu asuintalojen näkymät huomioiden. Rantaviiva kuitenkin siirtyy nykyistä selvästi kauemmas ja vesistönäkymät ovat aiempaa rajatumpia. -Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien parantaminen on ollut suunnittelussa tavoitteena, ja kaavaluonnos mahdollistaa kaksi uutta ylityspaikkaa Viinikanlahdella. Pyöriteiden toimivuutta on tutkittu ja pyritty saamaan reiteistä mahdollisimman hyvin palvelevat sekä Hatanpään niemen, että etelämpää tulevien kannalta. -Puisto on suunniteltu niin että se on koko rannan osalta pääosin 30 metriä leveä. Tämä edellyttää kilpailuvaiheessa esitettyä suurempia täyttöjä. Rantaan on osoitettu soutu- ja melontakeskus, jota ympäröi puistoalue, uimaranta ja koulukeskus liikuntahalleineen. -Nyt syksyllä 2022 nähtävälle ja kommentoitavaksi tulee kaavaluonnos, ja vuoden 2023 aikana on tarkoitus asettaa nähtävälle asemakaavaehdotus. -Ideakilpailun voittajatyö Lakes and Roses on ollut kaavatyön lähtökohtana. Kaavan yleissuunnitelma on laadittu sen, sekä kilpailun jälkeen tehtyjen selvitysten ja osasuunnitelmien pohjalta. - Asemakaavan valmisteluvaiheessa asemakaava-alueella on laajennettu ideakilpailun mukaiseen laajuuteen ja sen aikaista rajausta vielä edelleen tarkentaen. Suunnittelun aikana vesistöjäyttöjen mahdollista sijaintia, toteutuskelpoisuutta ja vaikutuksia on tutkittu lukuisin selvityksin, suunnitelmin, vaihtoehtoin ja vaikutuksia arvioimalla. Täyttöaluetta on suunniteltu pohjan muodot, sedimentit ja virtaukset huomioiden. Täyttö tullaan toteuttamaan viranomaisten antamien päätösten mukaisesti. 	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>ehdotuksessa. Taloyhtiön ja järven väliin on rakennettu, mikä on erittäin suuri miinus. Ehdotuksen yleisilme on hyvin sekava eikä sovi alueen muuhun ympäristöön. Myös rantaviiva on sekava. Kevyen liikenteen kulkuyhteydet Hatanpään ja Vihilahden suunnalta keskustaan päin vaikuttavat monimutkaisilta. Kaavan 8578 liikenneselvityksessä on mainittu tämän reitin kehittäminen kevyen liikenteen pääreitteinä. Tässä ehdotuksessa tämä pääreittimäisyyden kehittäminen ei täyty.</p> <p><i>Pärske</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plussaa suurin viheralueiden kokonaispinta-ala (yli 100 000 m²). Miinusta on se, että rakennuskanta peittää osin As Oy Järvi-Sarviksen järvimaisemia. Ehdotuksessa soutukeskus on rakennettu ns. Pehkiönpuistoon. Siirtämällä soutukeskusta noin 100 metriä itään se olisi sekä sijainnilisesti hyvällä paikalla että Pehkiönpuiston voimassa olevan asemakaavan mukainen. Kevyen liikenteen väylä rannassa on toimiva. Vesialueen täyttö on kohtuullinen (34 175 m²). <p><i>Greenikka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Miinusta vesialueen massiivinen täyttö (54 000 m²). Plussaa vihervyöhyke rannassa. Ehdotuksessa soutukeskus on rakennettu ns. Pehkiönpuistoon. Kaavoitettuun puistoon rakentaminen ei ole hyväksyttävä ratkaisu. Ehdotuksessa on sijoitettu liian korkeita rakennuksia Arboretumin läheisyyteen. Esimerkkinä tästä on alueen länsireunalla oleva noin 12 kerroksinen talo. Korkeat rakennukset tulisi sijoittaa keskustan strategisessa osayleiskaavassa merkitylle korkeaan rakentamiseen soveltuvalle vyöhykkeelle, joka sijaitsee kilpailualueen itäosassa Viinikanlahden pohjukassa. Ehdotus on kaupunkikuvallisesti tylsä. <p><i>Natural Alliance</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Miinuksena sekavat kevyen liikenteen yhteydet. Plussana se, ettei Pehkiönpuistoon ole rakennettu mitään. Uimaranta on piirretty selvitysaineistossa olleelle myrkkyalueelle. Uimaranta tulisi tämän takia sijoittaa alueen länsipäähän. Koulurakennus ei näytä toteuttamiskelpoiselta. <p>-Monessa ehdotuksessa ns. Pehkiönpuistoon on merkitty rakennuksia, vaikka se on juuri hiljattain voimaan astuneella asemakaavalla osoitettu puistoksi. Tämä puistoalue oli rajattu myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa suunnittelualueen ulkopuolelle. Todetaan lisäksi Pehkiönpuiston perustuvan asunto-osakeyhtiön kannalta negatiivisesti Pyhäjärven täytölle, mutta koetaan ettei puistoksi täyttö ole liian häiritsevä.</p> <p>-Monessa kilpailutyössä kevyen liikenteen kulkuyhteydet keskustan suuntaan vaikuttivat nykyistä hankalammilta sekä meidän että myös Arboretumin ja Härmälän suunnasta kulkeville. Toivotaan sujuvia kevyen liikenteen yhteyksiä. Lisäksi useammassa kilpailutyössä oli melko kyseenalaisia viheralueiden epäjatkuvuuskohtia kansallisen kaupunkipuiston viheraluevaatimusten suhteen.</p> <p>-Aiemmassa kansalliseen kaupunkipuistoon liittyvässä mielipiteessä on tuotu esille se, että kansalliselle kaupunkipuistolle pitää varata riittävän leveä viheralue, jotta kyseessä olisi nimensä mukaisesti puisto eikä pelkkä kulkuväylä. Lisäksi toivotaan nykyisen Takon</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>soutajien soutukeskuksen paikalle puistomaista virkistysaluetta, jossa voisi olla esimerkiksi uimaranta. Hienoa että kilpailutöiden joukossa on myös sellaisia, jotka vastaavat aiemmin jätettyyn mielipiteeseen. Muutamassa kilpailutyössä oli soutukeskukselle suojaisia ja riittävän iso sisäsatama, josta oli erotettu maakannaksen länsipuolelle uimaranta. Tämän tyyppinen uimarannan ja soutukeskuksen satamatoiminnan erottaminen mahdollistaisi lisävirikistysmahdollisuuksien kehittämisen soutukeskuksen nykyisjainnin yhteyteen.</p> <p>-Kommentti kaavoitusprosessista: Ennen asemakaavaehdotusta nähtävillä ja kommentoitavaksi pitäisi tulla asemakaavan kaavaluonnos sekä kaavaselostusluonnos. Kumpakaan ei ole mainittu osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyssä. Koetaan kohtuuttomaksi se, että arkkitehtikilpailu ja kantakaupungin yleiskaavan 2017-2021 luonnos ovat samanaikaisesti nähtävillä, sillä materiaalia on hyvin paljon aikaan nähden.</p> <p>-Lopuksi korostetaan, että ehdoton suositus kilpailutöiden joukosta on Lakes & Roses. Mikäli suunnittelua jatketaan Lakes & Roses mukaisesti se aiheuttaa vähiten närää taloyhtiössä. Tällöin pidetään epätodennäköisenä kaavaehdotuksen moittimista. As Oy haluaa katsoa tulevaan Viinikanlahden alueen kehittämiseen aidon yhteistyön merkeissä Tampereen kaupungin kanssa.</p>		
<p>Yksityinen 1:</p> <p>-Melkein kaikissa kilpailun toisen vaiheen ehdotuksissa oli hyvää selkeää korttelirakenne ja periaate, että (ydin-)kaupunki kasvaa reunoiltaan eikä erillisinä osina. Parhaiten periaatetta kantakaupungin orgaanisesta kasvusta tuki Lake and roses - ehdotus, jossa kaupunki syleilee järveä. Tässäkin ehdotuksessa tulisi vielä tarkastella sitä, kuinka uusi alue kytkeytyy vanhaan keskustaan pohjois-nurkassaan - matalat koulut ja päiväkodit ja niitä ympäröivät tarkoituksenmukaisesti, läpikuljettavat aukiot luovat epäjatkuvuutta kaupunkirakenteeseen.</p> <p>-Kaikissa ehdotuksissa toistui outo hajurako joka oli osoitettu aukeaksi tai liikennevihreäksi Hatanpään valtatieä vasten. Tästä hukkatilasta ja tyhjäkäynnistä tulisi luopua. Kyseessä on kuitenkin kaupungin tuleva ratikkabulevardi, jota rakennusten tulisi rohkeasti reunustaa eikä mikään maantie, jolle talot näyttävät takamustaan puskiensa takaa kuten usein sotien jälkeisessä suunnittelussa on ollut tapana.</p>	<p>-Alueen pohjoisosassa sijaitsee todella paljon mm. Sähkölaitoksen, Gasumin ja vedenpuhdistamon johtoja ja linjoja, mikä hankaloittaa alueen käyttöä muussa kuin puistokäytössä. Koulu on siirretty kilpailuvaiheen jälkeen alueen länsireunaan. Puistosuunnittelu on edennyt ja alueen käyttö hahmottunut monipuoliseksi kokonaisuudeksi, ajatukset on esitelty tarkemmin julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa. Suunnittelua tullaan vielä myöhemmin tarkentamaan mm. taiteen ja valaistuksen kannalta.</p> <p>-Kortteleilla ei ole varsinaista rakoa Hatanpään valtatiehen, muuten kuin niillä paikoin missä liikennesuunnitelmat tai infraverkosto sitä vaativat. Muutaman korttelin vierellä, kadun alla tulee kulkemaan mm. jätevedenpuhdistamon suuret siirtoviemärit, joiden päälle ei voi rakentaa.</p> <p>-Keskusaukiolla on selkeä toimintoja kokoava ja alueen osia yhdistävä merkitys, se myös avaa näkymän joukkoliikennepysäkiltä alueen läpi rantapuistoon. Hotellin edustalla sijaitseva pieni aukio nostaa rakennuksen ja palvelun näkyville, ja voi toimia myös hotellin saattoliikenteen käänköpaikkana.</p>	
<p>Yksityinen 2:</p> <p>-Kilpailun toisen vaiheen kaikki ehdotelmat olivat modernia rumaa arkkitehtuuria. Toivotaan että estetiikka, viihtyisyys, kaupunkilaisten mielipide ja kauneus, jotka kuuluvat lähinnä klassiseen arkkitehtuuriin, huomioitaisiin jatkossa, kun suunnitellaan uutta rakennuskantaa.</p>	<p>-Kaavasunnitelmaa on laadittu kilpailun voittajatyöhön ja sen moderniin arkkitehtuuriin pohjautuen, jossa on myös historiallisen estetiikan arvostukseen liittyviä piirteitä. Mm. tehokkuuden edellyttämät tornimaiset rakenteet ja kattopihat eivät kuitenkaan varsinaisesti kuulu klassiseen arkkitehtuuriin. Rakentamisen kaupunkikuvallista ohjausta tullaan vielä jatkossa saamaan kaupunkikuvatoimikunnalta. Tavoitteena on rauhallinen ja elegantti ulkoasu, joka kestää aikaa, mutta ilmentää myös rakentamisen ajankohtaa. Materiaaleista, väreistä ja massoitteista annetaan kaavassa määräyksiä.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Yksityinen 3:</p> <p>-Toiseen vaiheeseen valituista töistä parhaan vaikutuksen tekee SoBa. Se hahmottelee kiehtovimman kaupunkikuvan. Rakennusten monipuolisen ja harkitun massoittelemisen ansiosta sen korttelit ovat hyvin eloisia olematta silti levottomia. Muut työt eivät saavuta yhtä omaleimaista, tunnistettavaa ja mieleenpainuvaa ilmettä.</p> <p>-Erityisen vahva yksittäinen elementti SoBassa on sen rantapromenadi. Tampereella on joitakin aivan rannassa kulkevia kävelyteitä, kuten esimerkiksi Ratinanrannassa, mutta tällaisia järvelle aukeavia julkisia ja liiketiloja rantaterassimahdollisuuksineen ei kaupungista vielä löydy. Tätä ratkaisua voi verrata esimerkiksi Pärskeseen: sen rantapolkua voisi monessa muussa paikassa kehua luonnonläheisyyden tunnun saavuttamisesta kapeassa tilassa, mutta näin lähellä keskustaa se ei ole kyllin urbaani.</p>	<p>- Kaksivaiheisen kansainvälisen ideakilpailun aikaiset suunnittelun lähtökohdat ja kilpailutöiden arvostelusta vastanneen tuomariston arvioinnit on julkaistu kahdessa kilpailuohjelmassa ja kilpailun päätteeksi julkaisussa arvostelupöytäkirjassa, joten kilpailutöiden arviointeihin ei kaavaluonnosvaiheessa enää tässä vastineessa erikseen vastata. Kaavaluonnoksessa rantapuiston käytäviä ja rantaan avautuvia liiketiloja on kuitenkin tutkittu aktiivisesti, ja rantaterassi- yms. mahdollisuuksia tuleekin sekä satamaan, asuinkortteleiden kivijalkaan, että soutu- ja melontakeskukselle.</p>	
<p>Yksityinen 4:</p> <p>-Viinikanoja tulisi kehittää melontareitiksi ja mahdollistaa myös lidesjärvellä melonta. Molemmat ovat suojaisia vesialueita jotka sopivat aloitteleville melojille ja siten edesauttaisi melontaharrastuksen leviämistä; mikä parasta helposti saavutettavana. Ehkä kehittäminen myös mahdollistaisi soutuveneellä kulkemisen, kenties sähköperämoottorinkin. Moottoriveneitä ei ojalle eikä lidesjärvelle pitäisi päästää. Varmaan olisi hyvä kuulla myös alan seurojen mielipidettä. Tämä ajatus pitäisi myös kytkeä Viinikanlahden kaavoitus suunnitelmaan.</p>	<p>- lidesjärveä ja Viinikanlahtea koskevan saukkoselvityksen mukaan saukko käyttää Viinikanojaa ja lidesjärveä ruokailuun (kaava-alueen ulkopuolella) ja sen vuoksi ojalle ei tulisi ohjata lisää ulkoilijoita. Mutta kaavan alueella Pyhäjärven ranta-alueella on tarkoitus kehittää myös melojat huomioiden.</p>	
<p>Yksityinen 5:</p> <p>-Vesialueen täyttöä pitää kaikin tavoin välttää varsinkin rannan niillä alueilla, joissa täyttämisen aiheuttama pohjasedimenttien leviäminen vesiin täytön yhteydessä on todennäköistä.</p> <p>-Loppukilpailuehdotuksissa ei puututtu riittävästi Viinikanlahden merkitykseen vesiliikennealueena. Osa nykyisin Laukontorin rannasta käsin operoiva järviristeily- ja linjaliikenne voisi hyvin siirtyä Viinikanlahden satamaan. Kosken suvanto on jo nykyisellään ahdas ja alukset joutuvat usein käyttämään väistöpaikkana Viinikanlahtea ennen Ratinan sillan alitusta.</p> <p>-Ratinankujan kohdalle johtava silta olisi riittävä kevyen liikenteen keskustaan johtava väylä. Monessa ehdotuksessa esitetty siltayhteys Ratinannokkaan on kallis rakentaa niin, ettei se aiheuta ei-toivottua estettä niille pyörrevirtauksille, jotka takaavat Viinikanlahden veden vaihtuvuuden.</p> <p>-Suunnittelualueen pohjoisin reuna-alue (Ratinanranta) pitäisi ottaa mukaan kokonaisuuden suunnitteluun ja kehittää siitä selkeämmin osa vihervyöhykettä.</p> <p>- Ratinanrannan osuudella ei ole selkeää paikkaa pienimuotoiselle rantaravintolalle tai kahvilalle. Sellainen löytyy vain ehdotuksesta "GREENIKKA".</p> <p>- Korkeiden rakennusten sijoittaminen Hatanpään valtatie varteen on tunnetusti tavoiteltavaa liikennemelun rajoittamisen ja iltapäiväauringon pääsyn vuoksi, mutta myös alueen sisäisen liikenteen kannalta (enemmän tiheämmin asuntoja, toimistoja ja muita tiloja lähellä liikenteen pääväylää).</p>	<p>-Jatkosuunnittelun aikana vesistötäyttöjen mahdollista sijaintia, toteutuskelpoisuutta ja vaikutuksia on tutkittu lukuisin selvityksin, suunnitelmin, vaihtoehtoin ja vaikutuksia arvioimalla. Täyttöaluetta on suunniteltu pohjan muodot, sedimentit, virtaukset ja työturvallisuus huomioiden. Täyttö tullaan toteuttamaan viranomaisten antamien päätösten mukaisesti.</p> <p>-Satamaan on mitoitettu tilaa sekä risteilylaivalle (yhteysmerkinän länsipuolella), mahdolliselle sillan korvaavalle lauttaliikenteelle (ohjeellinen yhteysmerkintä), että pienvenesatamalle (merkintä lvw).</p> <p>-Siltavaihtoehtoja on tutkittu teknistaloudelliselta kannalta, mitoituksessa on käytetty veneiden 3 metrin alituskorkeutta. Sekä Ratinan puolella että Viinikanlahden puolella sijaitsevat satamat tarvitsevat joka tapauksessa aallonmurtajan, vaikka pitkää siltayhteyttä ei toteutettaisikaan. Täyttöjen, aallonmurtajien ja sillan vaikutusta veden virtauksiin on tutkittu mm. simuloimalla erilaisilla virtaus- ja tuulitilanteilla. Virtausmallinnusten perusteella aallonmurtaja heikentää Viinikanlahden sisäosiin suuntautuvaa virtauspyörrettä. Virtaus pääsee kuitenkin kulkemaan sekä aallonmurtajan alitse että aallonmurtajan pohjoispuolitse, minkä vuoksi myös Viinikanlahden pohjaan suuntautuva virtauspyörre säilyy tulevassa tilanteessa. Siltojen maisemallinen suunnittelu ja siltavaihtoehtojen rajaaminen etenevät myöhemmissä vaiheissa. Samoin on mahdollista tarkentaa siltojen paikkaa ja määrää.</p> <p>-Ratinan ranta-alue ja Höyrynpuistonalue ovat kaavaluonnoksessa mukana nykyisillä merkinnöillä, eikä muutoksia sinne ole toistaiseksi tutkittu. Viinikanlahden puisto tulee</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
	<p>tarjoamaan hieman erityyppistä, puistomaisempaa ja vehreämpää ranta-aluetta kuin Ratinanranta.</p> <p>-Tornirakentamisen paikkoja on tutkittu Hatanpään valtatie varrelle, lähelle joukkoliikennepysäkkejä ja maisemallisesti sopivaksi katsottuihin sijainteihin.</p>	
<p>Yksityinen 6:</p> <p>-Lahtea ei tule täyttää nykyistä enempää. Se toimii soutajien ja varsinkin melojien harjoituspaikkana. Myös kalastajat liikkuvat lahden alueella. Rannan täyttäminen ylipäätään voi olla riskialtista ja saattaa pilata pahasti maisemallisuutta.</p> <p>-Myös lahden rantamia ei tule massiivisesti rakentaa, vaan jättää rantaan nykyisen kaltainen virkistysreitti puistoineen ja luontomaisine rantoineen.</p> <p>-Tarvitaanko esityksissä ehdotettuja siltoja lahden yli? Ne vievät ikäänkuin vesipinta-alaa ja tuovat lisää roskaa lahteen kulkijoiden mukana. Rantareitti toimii paljolti virkistymisen reittinä, joten lenkkeilijöille kierto ei ole ongelma. Sillat myös rikkovat maisemallisesti lahtea.</p> <p>-Useassa suunnitelmassa rakennusmassat näyttävät olevat raskaammat kuin vastapäätä olevassa Ratinassa tai muualla Hatanpäällä. Rakennusten massoitus ja korkeus tulisi sopeuttaa ympäröivän rakennuskannan kanssa. Alueella ei tule tehdä korkeaa rakentamista.</p> <p>-Useassa suunnitelmassa nykyisen soutustadionin kohdalle ehdotetaan merkittävää määrää uusia venepaikkoja tai jopa cruiserisatamaa. Ovatko näin suuret määrät tarpeellisia? Nykyisessä, Ratinan puoleisessa venepaikkasatamassa on lukuisia tyhjiä paikkoja kesäaikaan. Nykyistä satamaa ei kannata siirtää Viinikanlahteen vaan pitää se Laukontorilla.</p>	<p>-Täyttöjen toteuttamista on tutkittu ja tullaan jatkossakin vielä suunnittelemaan. Viranomaiset valvovat suunnitelmien toteutuskelpoisuutta. Mutta rakennusaikaista häiriötä suunnitelman toteuttaminen tulee aiheuttamaan ja maisemaan rakentaminen vaikuttaa. Maisemavaikutuksia on koitettu saada yleisen edun kannalta hyväksyttäväksi panostamalla laadukkaaseen suunnitteluun (kansainvälinen arkkitehtuuri- ja maisemasuunnittelun ideakilpailu, sekä mittava jatkosuunnittelutyö) sekä varaamalla koko alueen rannanpuoleinen osa laajan alueen asukkaita hyödyttäväksi puistoksi. Muutosta puoltaa myös ympäröivä, valmis infraverkosto ja keskustan kytkeminen paremmin eteläisiin kaupunginosiin.</p> <p>-Suorat ja paranevat yhteydet keskustaan ovat suunnitelmien tavoitteena, ja siltayhteyksillä on siinä suuri positiivinen merkitys. Siltojen maisemallinen suunnittelu ja siltavaihtoehtojen rajaaminen etenevät myöhemmissä vaiheissa. Samoin on mahdollista tarkentaa siltojen paikkaa ja määrää.</p> <p>-Rakentamisessa tavoitellaan tehokkuutta, koska alue on keskustan vieressä, sinne on erinomaiset joukkoliikennedyteet ja kävely- ja pyöräilyreititkin voidaan parantaa. Tehokas rakentaminen mahdollistaa myös nykyisten pilaantuneiden maamassojen käsittelyä ja puhdistamista.</p> <p>-Sataman suunnittelua on tehty yhdessä satamatoimiston kanssa, joten laajuus perustuu melko todenperäiseen arvioon tulevaisuuden tarpeista. Alueelle suunnitellaan asuntoja yli 3000 uudelle asukkaalle, sieltäkin tulee todennäköisesti käyttäjiä venepaikoille.</p>	
<p>Yksityinen 7:</p> <p>-Tampereen kaupungilla on käsillä hieno ja ainutlaatuinen, mutta erittäin vaativa ja vastuullinen tilaisuus päästessään suunnittelemaan järvenranta-alueita keskellä kaupunkia, kansallismaiseman vierellä. Alue tulee suunnitella niin, että sinne on mahdollista sijoittaa monenlaisten asukkaiden varallisuudesta tai iästä riippumatta. Asuntojen hinnat ovat Tampereella huimassa nousussa. Viinikanlahden alueelle tulee sijoittaa monenlaisilla rahoitusmalleilla toteutettuja asuntoja, kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja, omistusasuntoja, osa-omistusasuntoja, asumisoikeusasuntoja, korkotuettuja kohtuuhintaisia omistusasuntoja, opiskelija-asuntoja, senioritaloja jne. Kohteen yhteydessä on hyvä tutkia myös uusia mahdollisia rahoitusmalleja, jotka takaavat kohtuuhintaisen rakentamisen ja asumisen. Kohtuuhintaisuus ei saa merkitä huonoa suunnittelua eikä huonoa rakentamista. Ja tämä kaikki tulee toteuttaa niin, että asukkailla on keskenään luonnollinen vuorovaikutusmahdollisuus. Tämä mahdollistuu, kun rakennetaan esimerkiksi koulu, päiväkodit ja senioreitten palvelukeskukset ja harrastustilat rinnakkain samaan korttelipihaan. Yksi esimerkki monimuotoisesta</p>	<p>-Monipuolinen asuntotuotanto on yksi kaavan tavoitteista. Asuntokokoja ja erilaisia asumisen muotoja (mm. vuokra-, omistus- ja palveluasuminen, sekä kohtuuhintaiset asunnot) tullaan ohjaamaan tontinluovutusmenettelyllä.</p> <p>-Tonttien hallinnasta ei ole vielä tehty päätöksiä, mutta tontinluovutusehdoissa tullaan joka tapauksessa kohtuuhintainen ja esim. palveluasuminen huomioimaan.</p> <p>-Suunnittelun tavoitteena on selkeä ja ajaton olemus. Rakentamisen laatuvaatimuksia merkitään sekä kaavakartalle, että rakentamistapaohjeisiin. Ohjeistuksessa seurataan ideakilpailun voittaneen ehdotuksen Lakes and Roses periaatteita.</p> <p>-Silloista on saatu sekä voimakkaasti puoltavaa että vastustavaa palautetta. Kaavaluonnokseen on merkitty kaksi ohjeellista siltää ja lisäksi pitkä vesialueen ylitys yhteysmerkintänä, joka mahdollistaa sillan lisäksi myös mm. lauttayhteyden.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>rahoitusmallista on Meritullin alue Oulussa. Samalla alueella on erilaisia asukkaita sulassa sovussa.</p> <p>-Kaupungin tulee pitää tonttimaan hallussaan ja vuokrata se asunto- tai kiinteistöasakeyhtiöille eikä myydä aluetta tonttirahastoille tai sijoittajille. Tämä on tärkeää, jotta kohtuuhintainen asuminen saadaan turvattua. Tampereella tulee muutenkin kiinnittää erityistä huomiota asuntojen hintakehityksen hillitsemiseen.</p> <p>-Kuudesta toisen vaiheen kilpailutyöstä mielenkiintoisin oli Divercity. Siinä oli jätetty tarpeeksi vihreää luontoa rannalle ja korttelien sijoittelu oli onnistunut avautuessaan väljästi kohti toisiaan. Työ näytti ihmisen mittakaavaiselta. Aluetta ei saa rakentaa liian tehokkaasti. Tehokkuus voi kasvaa siirryttäessä rannasta kauemmaksi, mutta pitää ottaa huomioon vanha perinteinen Sarviksen tehdasalueen miljöö ja Sarviksen piippu, jonka tulee säilyä keskustan puolelle näkyvänä maamerkinä.</p> <p>-Tampereen hienoa ja ainutlaatuista kansallismaisemaa, ei saa turmella paikkaan ja perinteisiin sopimattomalla rakentamisella. Esimerkki paikkaan sopimattomasta rakentamisesta ovat kaksi Ranta-Tampellan tornia, joiden räikeästi valkoisella rajatut rujot parvekkeet pilaavat maiseman.</p> <p>-Toinen mielenkiintoinen kohde on kilpailutyössä Lakes&Roses oleva pitkä silta Ratinan puolen rannalle. Silta voisi hienosti yhdistää kantakaupungin ja Viinikanlahden alueen ja edistää jalankulkua ja pyöräilyä. Työssä oli myös hahmoteltu mielenkiintoisia kattomuotoja rantakortteleihin. Tällainen monimuotoisuus yhdistyy hyvin vanhaan teollisuusmiljööseen.</p> <p>-Viinikanlahdelle rakennettavien asuntojen ja julkisten rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan korkeatasoista ja soveltua tamperelaiseen miljööseen. Muodin oikkuja tulee välttää. Hyvä arkkitehtuuri ei ole tylsää tai liian erikoista, vaan kestää aikaa ja on omaleimaista.</p> <p>- Viinikanlahden jatkosuunnittelun asukaspaneeliin osallistuminen kiinnostaa.</p>		
<p>Elisa Oyj Elisa Oyj:llä ei ole huomauttamista asemakaavoihin. Alueella on Elisa Oyj:n tietoliikennekaapeleita joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia tarvittaessa niiden riittävästä suojauksesta. Mikäli kaapeleita joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Elisaa ja tilata ao. siirto. Siirrot ovat maksullisia.</p>	<p>Alueen suunnittelussa ja rakennusten sijoittelussa on huomioitu, että siirretyt johdot säilyvät ja niitä voidaan huoltaa jatkossakin.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Aloitusvaiheessa 21.2.–14.3.2019 saadut mielipiteet ja kommentit.		
<p>Pirkanmaan ELY-keskus</p> <ul style="list-style-type: none"> - ELY-keskus pitää Viinikanlahtea hyvänä keskustaan tukeutuvana täydennysrakentamisalueena, rakentamisella voidaan edistää myös laajempia ympäristön laatuun liittyviä tavoitteita. Kaava-alueella ei ole merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja ja se soveltuu siten tehokkaan kaupunkimaisen rakentamisen kohteeksi. - Vaikutuksiltaan merkittävisissä asemakaavoissa vaihtoehtotarkastelusta luopumista ei voi perustella asian käsittelyllä MRL:n ulkopuolisissa kilpailuissa. Kilpailun jälkeisessä valmisteluvaiheessa voi ilmetä tarve arvioida myös sellaisia ratkaisuja, jotka oli kilpailuohjelmassa suljettu pois, mikä tulisi huomioida OASin liitteenä olevassa "asemakaavan ja kilpailun kulku" -kaaviossa. Kilpailun ensimmäisen ja toisen vaiheen välissä tulisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olla suunnitteluvaihe, jossa eri aluerakennevaihtoehtoja vertaillaan ja niistä lausutaan ennen kuin siirrytään kilpailun toiseen vaiheeseen. - Viinikan ratapihan VAK-arviointi tulee huomioida suunnitelmaa laadittaessa ja selvitys on hyvä mainita myös OASissa. - MRA 1 §:ssä määritelty vaikutus "elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen" ei ole sama asia kuin OASissa sulkeissa mainittu "yritysvaikutukset". Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sanamuodot, silloin kun niihin viitataan, tulee esittää sellaisenaan. - Pilaantuneisiin maihin ja pohjasedimentteihin liittyvät kysymykset tulevat selvitettäväksi suunnittelutyön yhteydessä. - Kaavasta on tarpeen järjestää MRL 66 §:n mukaisen viranomaisneuvottelu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kilpailuvaiheita oli kaksi, joten muutostarpeita pystyttiin jonkin verran huomioimaan jo kilpailuvaiheessa. Kilpailun jälkeen suunnittelua on viety eteenpäin asemakaavoitusprosessin puitteissa, tiiviiseen viranomaisyhteistyöhön tukeutuen. Kilpailun jatkokehitysvaiheessa laadittiin kaksi erilaista vaihtoehtoa: VE1 "Uudistava" ja VE2 "Säilyttävä" Vaihtoehdossa 2 on mm. tutkittu tilanne, jossa olemassa olevan puhdistamoalueen valvomorakennus säilytetään ja integroidaan osaksi kaupunkirakennetta. Muita tutkittuja variaatioiteemoja olivat mm. koulun sijoittaminen, rantapuiston jatkuvuus ja korkean rakentamisen sijoittaminen. Lisäksi vaihtoehtotarkasteluja on tehty erillisillä suunnittelun osa-alueilla työn kuluessa (esim. sillat). Suunnittelun aikataulu on venynyt, koska selvityksiä on laadittu kattavasti ja suunnittelua on viety haastavan maaperän, vesialuetta koskevien selvitysten ja ympärillä muuttuvan kaupunkirakenteen vuoksi melko tarkalle tasolle. Lisääntyneen tiedon perusteella muutoksia on tehty mm. koulun sijoitukseen ja täyttöalueen kokoon. - Viinikan ratapihan VAK-arviointi on huomioitu suunnitelmassa ja kaavamääräyksissä. Alueelle on laadittu myös asemakaavatasoinen VAK-ratapihan riskinarvio. Selvityksen perusteella koulu ja päiväkotit siirrettiin alueen länsiosaan. - OAS on päivitetty. - Pilaantuneita maita ja sedimenttejä koskevia tutkimuksia ja suunnitelmia on käyty viranomaisten kanssa läpi koko työn ajan. - Viranomaisneuvottelu järjestetty 2.4.2019. Lisäksi suunnittelua ja selvityksiä on esitelty viranomaisille useita kertoja suunnittelun edetessä. 	
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Puhdistamosta on tarpeen laatia rakennetun ympäristön selvitys kokonaisuuden dokumentoimiseksi ja kult.ymp. kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi (tämä on OAS:ssa huomioitu). 	<ul style="list-style-type: none"> - Puhdistamon rakennetun ympäristön selvitys on laadittu. - Vesilaitoksen 100-vuotismonumentti voidaan huomioida rakentamistapaohjeessa. - Vedenalaisesta kulttuuriperinnöstä on laadittu arkeologinen vedenalaisinventointi. Selvityksessä ei havaittu huomioitavia kohteita. 	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<ul style="list-style-type: none"> - Vesilaitoksen 100-vuotismonumentti tulee huomioida osana alueen kehittämistä. - Alueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä tai arkeologisia kohteita. - Vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelusta vastaa Museovirasto. - Kaavaluonnos pyydetään lähettämään lausuttavaksi. 		
<p>Pirkanmaan liitto ei tässä vaiheessa anna kommentteja tai lausuntoa otsikon asemakaavoista.</p>		
<p>Tampereen kaupunki, Viheralueet ja hulevedet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OAS:ssa on jo esitetty että hulevesiselvitys laaditaan. Asia OK. 		
<p>Tampereen kaupunki, ympäristönsuojelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite Pyhäjärven rantojen viher- ja virkistysyhteyksien parantamisesta on hyvä ja sen laadukas toteutus parantaa Pyhäjärven rantojen viheralueiden välistä kytkettyneisyyttä, sekä myös luonnonsuojeluohjelman kohteiden kytkettyneisyyttä Iidesjärveltä Viinikanojan kautta Härmälän rantapuistoon. Viheryhteydelle on varattava riittävästi tilaa, että yhteys on toimiva myös ekologisena yhteytenä. - Viinikanojan suu on pohjanlepakoiden ja valonarkojen vesisiippojen hyödyntämä tärkeä ruokailualue. Ojan suu on siten säilytettävänä suojaisana niin kasvillisuuden kuin valaistuksenkin osalta. - Lista laadittavista suunnitelmista ja selvityksistä on kattava. Melun ja ilmanlaadun selvityksissä on liikenteen lisäksi huomioitava myös kaava-alueen läheisyyteen sijoittuvan Tevo Lokomon (ent. Metso Minerals) melut ja päästöt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Puistoalue on suunniteltu suurimmaksi osaksi vähintään 30 metrin levyisenä. - Viinikanojalle on merkitty puustoisena säilytettävät alueet. Valaistus on ohjeistettu rakentamistapaohjeessa (tarkennetaan ehdotusvaiheessa). - Tevo on huomioitu ilmanlaatu- ja meluselvityksessä. 	
<p>Asunto Oy Tampereen Järvi-Sarvis, taloyhtiö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asunto Oy Tampereen Järvi-Sarvis vastustaa asemakaavaehdotuksen mukaista Pyhäjärven täyttööä Takon soutukeskuksen edustalla ja ranta-alueen rakentamista nykyistä korkeammilla rakennuksilla. Yhtiö vaatii nykyisen kaltaisen järvinäkymän säilymisen, jotta kiinteistön arvo säilyy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Asemakaavaa tutkitaan kaupunginvaltuuston hyväksymän Tampereen strategian 2030 ja kaupunginhallituksen hyväksymän kaavoitusohjelman mukaisena, keskustamaisen tiiviinä ja osittain myös korkeasti rakennettavana alueena. Suunnitelmassa on kuitenkin tutkittu ja kehitetty myös Hatanpään asuinkiinteistöjen järvinäkymien säilymistä. Lähimmäksi asuinkiinteistöjä on sijoitettu niitä toimintoja, jotka säilyttävät asuinkiinteistöjen avoimia näkymiä: puistoaluetta, rantatoimintoja rakennuksineen, sekä koulu, päiväkotia ja liikuntahalli, jotka ovat asuinkortteleita huomattavasti matalampia. 	
<p>Elisa Oyj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alueella on Elisa Oyj:n tietoliikennekaapeleita joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia tarvittaessa niiden riittävästä suojauksesta. Mikäli kaapeleita joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Siirrot ovat maksullisia 	<p>Alueen suunnittelussa ja rakennusten sijoittelussa on huomioitu, että siirretyt johdot säilyvät ja niitä voidaan huoltaa jatkossakin.</p>	
<p>Telia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Puhdistamon alueella ei ole Telian kaapeleita, eikä myöskään suunnitelma-alueeseen kuuluvalla vesistöalueella. Hatanpään valtatie varressa on kaapeleita, mutta lähinnä kadun itäpuolella. - Suunnittelua varten Telian kaapelikartat saa osoitteesta verkkoselvitys.fi. 	<p>Alueen suunnittelussa ja rakennusten sijoittelussa on huomioitu, että siirretyt johdot säilyvät ja niitä voidaan huoltaa jatkossakin.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>As Oy Järvi-Sarviksen asukkaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vihilahden suunniteltu täyttö edellyttää perusteellisia tutkimuksia, avointa tiedottamista julkisuudessa sekä erityisesti Vihilahden alueella sijaitsevien asuinkerrostalojen asukkaiden mielipiteiden aitoa huomioimista. -Täytön peruste ei voi olla vain Sulkavuoresta saatavan louheen sijoittaminen. -Hyvät järvinäkymät ovat olleet merkittävä osa alueen asuntojen hankintapäätöksiä ja asuntojen arvoa. -Tärkeää on julkisesti jaettavan tiedon paikkansapitävyys. Tiedotustilaisuudessa 7.3.2019 esitettiin läsnäolijoille erilainen kuvamateriaali alueen geoteknisestä rakennettavuudesta kuin mitä nettisivuilla on esillä. -Pyhäjärvi rantoineen on kaikkien kaupunkilaisten helmi. Pidämme nykyistä rantaviivaa osana Tampereen historiallista kaupunkikuvaa. Maisemallisesti järveä ei saa pilata täytöllä niin, että lahti jää liian kapeaksi. -Huomioon tulee ottaa myös vesiliikenteen turvallisuus ja riittävä venepaikkamäärä myös Hatanpään puolella. -Sarviksen puiston pitää ulottua rantaan asti, jotta teollista kulttuuriperimää ei peitetä kaupungilta ja järveltä päin katsottuna. Sarviksen puiston kohdalla on Kanta-Sarviksen keskeinen julkisivu sekä kunnostettava piippu, joilla molemmilla on kulttuurihistoriallista arvoa. -Mahdollisessa rantarakentamisessa tulee ottaa huomioon äänen heijastuminen ja kulkeutuminen jo olemassa oleviin kiinteistöihin, esimerkkinä Hatanpäälle tuleva tuulivoimala ja liikenteen melu. -Suunnitelmaan täytyy sisältyä viheralueita ja aktiviteetteja perheille. 	<ul style="list-style-type: none"> -Täyttöjä on suunniteltu ja tutkittu sekä tarpeen, että vaikutusten osalta. Suunnittelu noudattaa asemakaavaprosessin maankäyttö- ja rakennuslain mukaista avoimuutta. Kaavaluonnoksen tultua nähtäville suunnittelua jatketaan ja tarkennetaan myös asukkaille ja toimijoille suunnatuissa työpajoissa. -Täytön perusteena ei ole louheen sijoittaminen, vaan keskustan alueen täydentäminen ja parempi kytkeytyminen eteläisiin kaupunginosiin ja riittävän kortteli- ja puistoalueen laajuus. -Suunnittelun nykyinen rantaviiva ei ole osa Tampereen historiallista kaupunkikuvaa, sillä se on muuttunut voimakkaasti useaan otteeseen 1900-luvun aikana. Muutokset kuuluvat kaupunki- ja kulttuurihistorialliseen kehitykseen. Vaikka uusi rakentaminen muuttaa maisemaa ja kaupunkikuvaa, voi se hyvin toteutettuna olla tulevaisuuden kulttuuriperintöä. -Selvityksiä on tehty ja tehdään edelleen koko ajan. Suunnitelmat kehittyvät ja tarkentuvat saadun tiedon perusteella ja aineistot päivittyvät sitä mukaa. Kaikissa tiedoissa pyritään mahdollisimman hyvään täsmällisyyteen ja tilanteen vaatimaan tarkkuuteen. -Satamaa on suunniteltu turvallisuus, veneilijät ja satamatoimiston asiantuntemus huomioiden. Suunnittelu tarkentuu kaavaehdotusvaiheessa ja siinä huomioidaan saatu palaute. -Asemakaavaluonnoksessa Sarviksen puiston kohdalla on puisto jalankulku- ja pyöräilyreititeineen, sekä koulu, päiväkotit ja varaus liikuntahallille. Puistojen kytkeytyminen toisiinsa sekä liikenteellisesti, että visuaalisesti on huomioitu suunnitelmassa mahdollisuuksien mukaan ja suunniteltava kaupunkikuvallinen ja -tilallinen kokonaisuus huomioon ottaen. -Meluselvityksessä on huomioitu heijastukset. -Suunnitelmassa on puistoa koko ranta-alueen laajuudella. Puistoon sijoitetaan mm. soutu- ja melontakeskus, uimaranta, satama, leikkipuisto, ja erilaisia virkistysreittejä. 	
<p>As Oy Tampereen Ratinan Tähtystäjä, hallitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Saaret ja niille rakennettavat rakennukset eristäisivät vihervyöhykkeen järvimaisemasta ja olisivat ristiriidassa aikaisemmin määriteltyjen tavoitteiden kanssa. -Vesialueen täyttäminen tonttimaan lisäämiseksi ei ole taloudellisesti järkevää vaan vesialue tulee asemakaavaan merkitä virkistys- ja vesiliikennekäyttöön. Jätevedenpuhdistamolta vapautuva maa-alue on riittävä rakentamiselle. -Sellainen vesialueen käyttötarkoitus, joka edellyttää pohjarakentamista, aiheuttaisi kalastuksen ja linnuston kannalta arvokkaalle vesistölle laajemmaltikin vakavaa haittaa pohjasedimenttien haitta-aineiden vapautumisen kautta. Vähäinkin täyttäminen on kallista, koska se on tehtävä huomioiden nämä pohjarakentamiseen liittyvät ympäristörajoitteet ja niiden tuomat tekniset erityisvaatimukset. Näissä olosuhteissa pohjarakentamisessa tapahtuvilla virheillä voi olla pitkäaikainen haitallinen vaikutus koko Pyhäjärven alueen kalastukseen (virkistys- ja ammatti-), linnustoon 	<ul style="list-style-type: none"> -Saarista on selvitysten tarkennuttua luovuttu ja ranta on suunniteltu yhtenäisemmäksi. Rannan virkistystoimintojen sijoittamista varten on tehty mm. pohja-, aalto- ja virtaustutkimuksia. -Täyttöalueiden laajuus liittyy tavoitteena olevaan, keskustamaiseen rakennustehokkuuteen. Viinikanlahden alue täydentää kaupunkirakennetta sekä asumisen, palvelujen, että virkistysalueiden osalta. Se myös kytkee keskustan luontevasti eteläisiin kaupunginosiin. Sijainti keskustan ja suunnitteilla olevan raitiotien vieressä on erinomainen, koska alue voi tukeutua olemassa olevaan infraverkostoon ja joukkoliikenteeseen. Nämä tavoitteet edellyttävät myös tontti- ja virkistysalueen tasapainon säilymistä, sekä ekologisen yhteyden parantamista ja kustannustehokasta maaperän käsittelyä. Puistoalueella on haluttu säilyttää nykyiset toiminnot ja lisäksi parantaa Hatanpään ja keskustan asukkaiden virkistysmahdollisuuksia ja luoda julkista virkistysaluetta ja palveluja rantamaisemaan. Alueen muuttaminen teollisuuskäytöstä asumiseen ja virkistystoimintaan edellyttää myös sedimenttien ja maa-alueiden 	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>(muuttolintujen levähdyspaikka, vakituinen linnusto) sekä asukkaiden ja vierailijoiden virkistyskäyttöön ja uimiseen vedessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Viinikanlahden etelärannan viimeistelemiseksi ehdotamme Ratinanrannan kaltaista ratkaisua, joka levähdyspaikkoineen mahdollistaa järvimaisemasta nauttimisen alueen asukkaille ja rantareitin kautta kulkeville. Näsijärveltä Pyhäjärven eteläpuolelle kulkeva vihervyöhyke on varmistettava myös Viinikanlahden osuudelta. -Kevyen liikenteen sillan arkkitehtuuriin ja rakenteisiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska vääränlainen ratkaisu häittäisi tai jopa estäisi Ratinan suvannosta purkautuvien Tammerkosken vesien aiheuttaman vastapäivään kiertävän veden liikkeen Viinikanlahdella. Liian umpinainen siltarakenne häittäisi merkittävästi myös jo nyt Viinikanlahdella tapahtuvaa vilkasta monimuotoista virkistyskäyttöä kuten esimerkiksi veneily- ja melontaharrastusta -Olemme mielellämme mukana antamassa panoksemme Viinikan alueen asemakaavan 8755 kehittämiseen ja siihen liittyviin suunnitelmiin. Voimme osallistua myös erilaisiin työryhmiin. Kommentoimme ja olemme tarvittaessa mukana suunnittelun eri vaiheissa aina pyydettyäessä. 	<p>puhdistustoimenpiteitä, ominaisuudet ovat myös osaltaan määrittäneet täyttäjien esitettyä sijaintia.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Rantapuistoon on suunniteltu useita erityyppisiä osia ja toimintoja, myös esteettömyys on huomioitu. Reittejä tulee monta, sekä rantamaisemista nauttimiseen, että lenkkeilijöille ja muille liikkujille. Myös liiketilaa sijoitetaan rantamaisemiin. -Silloista on laadittu alustavia teknistaloudellisia selvityksiä, joissa on kartoitettu vaihtoehtoja. Selvityksiä jatketaan palautteeseen perustuen kaavaehdotusvaiheessa. Veneily tulee olemaan mahdollista jatkossakin, satamaan on suunniteltu myös viranomaistoimintoja. Sillat ja niiden rakenteet on huomioitu virtausmallinuksissa. - Sidosryhmäyhteistyö pääsee alkamaan kaavaluonnoksen tultua nähtäville ja mm. rantatoimintoihin liittyen suunnitellaan osallistamista, mm. työpajoja. 	
<p>Yksityinen 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korkeiden rakennusten kaavoittamista alueelle tulee tarkasti harkita. Korkeat rakennukset tulisivat harmillisella tavalla esimerkiksi Ratinan melko uuden alueen eteläpuoleiselle näkymäalueelle. Ehdotan, että rakennusten korkeustaso on harmonisesti samassa tasossa jo olemassa olevan asutun lähiympäristön kanssa. - Ranta- ja vesialue on nyt virkistyskäytössä. Täyttäminen tekisi melonnan ja kalastuksen lahdella hankalammaksi. Lisäksi täytöllä voi olla muita ympäristölle vielä tiedostamattomia vaikutuksia selvityksistä huolimatta (vrt. esim. Vaitinaron asia). Ehdotan rantaviivan jättämistä nykyiselleen. - Kaavailtua asukasmäärää tulee tarkistaa alaspäin, jottei kaupunkikuva tiivisty liikaa rantakortteleissa. On myös syytä kiinnittää huomiota siihen, etteivät rakennusliikkeet määrittele itse rakennusoikeuksien volyymeja. 	<ul style="list-style-type: none"> -Korkean rakentamisen paikat on tutkittu ja tarkistettu kilpailuvaiheen jälkeen, suunnittelua on tehty myös kaukomaisemaan perustuen. Hatanpään valtatieun reunalle sijoittuvat tornimaiset rakenteet ja rantaan sijoitetut matalammat korttelit olivat keskeinen osa kilpailun voittaneen työn arvottamista. Ne myös osaltaan lisäävät alueen rakentamisen tehokkuutta ja monimuotoisuutta. Viinikanlahden korkea rakentaminen on myös mahdollistettu Keskustan strategisen osayleiskaavan osoittamaan korkean rakentamisen vyöhykkeen. -Rantapuistoon on suunniteltu paljon erilaisia rantatoimintoja, mm. soutu- ja melontakeskus, uimaranta ja satama. Veden lähelle pääsee myös esteettömästi. Sedimenttien kunnostamista, täyttöjä ja työnaikaisia menettelyjä on jo tutkittu ja suunniteltu yhteistyössä viranomaisten kanssa. Työn suorittamista tullaan ohjaamaan myös viranomaisten antamissa päätöksissä. -Rakentamisen volyymi määritellään asemakaavassa. Alueen tehokkuustavoite on kuitenkin melko korkea, koska se sijoittuu erinomaisesti saavutettavaan paikkaan keskustan, olemassa olevan infraverkoston ja joukkoliikenteen välittömään läheisyyteen. Rakentamisen tehokkuuden avulla alueella tavoitellaan muita etuja, kuten virkistysalueita, palveluja, työpaikkoja, sekä maaperän puhdistamista. Rakentamisen riittävä tehokkuus on välttämätöntä myös aluerakentamiseen liittyvän kaavatalouden kannalta. 	
<p>Yksityinen 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erityisen hankkeesta tekee se, että alue tulee erottumaan selvästi omana kokonaisuutenaan. Viinikanlahdesta tulee tulla 2000-luvun Tampereen symboli. - Määrityksen korkean rakentamisen vyöhykkeeksi tulee näkyä kilpailuohjeissa. Kun tavoitellut kerrosalat saavutetaan mahdollisimman korkeilla torneilla, voivat vastaavasti rakennukset olla pohjaleikkauksiltaan sirompia pistetaloja jättäen maan 	<ul style="list-style-type: none"> -Kansainvälisellä arkkitehtuurikilpailulla haettiin omaleimaista suunnitelmaa. -Suunnitelma perustuu kapeahkojen lamellitalojen ja korkeampien torniosien yhdistelmään. Korttelipihoja ja rantapuistoa on suunniteltu huolellisesti. Rakentamisen laatuun tullaan kiinnittämään huomiota ja se on huomioitu kaavamääräyksissä ja rakentamistapaohjeissa. Korkean rakentamisen paikat on tutkittu myös kaukomaiseman kannalta. 	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>tasaan enemmän tilaa yleisille toiminnoille. Poikkeuksena alueen koilliskulmaan ei voi sijoittaa massallaan Hatanpään valtatie vanhoja asuintaloja varjostavaa rakentamista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mikäli rannan vihervyöhykkeellä on ajanviettopaikka, johon aurinko paistaa aamulla itäpuolisten rakennusten lomasta, on se katsottava kilpailutyön ansioksi. - Ulkonäöltään rakennusten tulisi olla sellaisia, joita muualla kaupungissa ei näe, jotta erillisyyden tarjoama mahdollisuus tulee hyödynnettyä. Esimerkiksi Tullikamarin aukiolle liian vierasta ”Agoraa” muistuttaville kaareville rakennuksille voisi Viinikanlahden kohdalla antaa ”kaupunkikuvan avartamispisteitä”. Ei olisi haitaksi, jos kilpailuun osallistuvat arkkitehdit myös huomaavat Hatanpään seudun rakentamiselle ominaisena piirteenä kolmiomuodon. - Nyt suunniteltavan alueen todennäköisin tulevaisuuden laajenemissuunta on etelä. Siksi suunnitelmien arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten luontevaksi alueen rakenne tekee liikkumisen paitsi ydinkeskustan suuntaan, myös Lokomonkadulle päin. - Kevyt liikenne Hatanpäälle ja sieltä pois tulee siis merkittävästi lisääntymään. Keskustorin suuntaan on Ratinanraitin tunnelin ja mahdollisen uuden sillan kautta varsin hyvä reitti, mutta koilliseen yhteys on huonompi. - Tampereen valtatie suojatieylitysten määrä lisääntyisi Viinikanlahden rakentamisen myötä merkittävästi, ja tätä seikkaa on arvioitava niin kulkijoiden turvallisuuden, autoliikenteen sujuvuuden kuin pyöräilyn ja jalankulun houkuttelevuuden näkökulmista. 	<p>-Rantapuistossa on monia erilaisia paikkoja sekä viipyilyyn että toimintaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kilpailun voittaneessa suunnitelmassa aiheina oli mm. alueen perinteisen teollisen rakentamisen jatkumo, porrastettuine harjakattomuotoineen. - Suunnittelussa on huomioitu erityisesti puistoalueen liittyminen etelään päin. Lokomonkadun suunnassa suunnittelun painopiste on toistaiseksi ollut raitiotien suunnitelmiin sovittamisessa. - Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet keskustaan tosiaan paranevat. Yhteydet koillisen suuntaan eivät ole toistaiseksi korostuneet suunnittelussa, mutta asiasta on keskusteltu liikennejärjestelmäsuunnittelun kanssa ja sitä pyritään huomioimaan tulevissa myös suunnitelmissa. 	
<p>Yksityinen 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tampereen kaupungilla on tarve sijoittaa keskusta-alueen lumia kustannustehokkaasti. Lumien lähiläjäytys kaupungin keskustassa vaikeutuu nykyisestä, kun rakentamisen tonttitehokkuus nousee. Viinikanlahden uudelle kaava-alueelle olisi mahdollisuus rakentaa laitosmainen lumenvastaanottoa, jossa lumenvastaanotossa voitaisiin mahdollisesti hyödyntää alueella olemassa olevaa infra ja lumensulatuksessa modernia lämpöpumpputekniikkaa käyttäen jätevedessä olevaa lämpöä. Lumenkäsittelyn laitosmaisen toiminnan etuna olisi sulatetun veden laadunvalvonta. 	<p>-Alueen sisäistä lumensäilyttämistä on aloitettu selvittämään, ja työtä jatketaan kaavan ehdotusvaiheessa. Mutta alueen ulkopuolelta lunta ei ole tarkoitus tuoda.</p>	
<p>Tampereen Soutukeskuksen Tukisäätiö, Takon Soutajat ry.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alueen identiteettiä luovaksi toiminnaksi voidaan osoittaa 60-vuotias Tampereen soutukeskus toimintoineen. Nykyinen soutupaviljonki soutu-spinning- ja kuntosalitoiminnan keskuksena venevarastoineen on Suomen suurin soutukeskus ja n. 30 vuoden ikäinen. - Pyydetään että suunnittelussa painotetaan kaupunginosana kiinteää suhdetta vesiturheiluun ja siihen liittyvään virkistystoimintaan, reittien lisäksi. - Lahdella pilkkijät ja avantouimarit ovat keskellä kaupunkia turistienkin koettavissa. 	<p>-Soutu- ja melontakeskus, vesillä liikkuminen, ja virkistystoiminta tulevat olemaan alueen identiteetin ja toimintojen keskeisiä osia. Soututoiminnan mahdollistaminen on ollut suunnitelmassa keskeisessä osassa, soutu- ja melontakeskuksen läheisyyteen on suunniteltu myös liikuntahallia, joka voisi yhdistyä toimintaan. Suunnittelua jatketaan kaavaehdotusvaiheessa yhdessä toimijoiden ja osallisten kanssa.</p> <p>-Matkailuun liittyvät toiminnot muodostuvat luontevasti osaksi rantapuiston toimintaa.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Tres Hombres Adventure Oy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuodaan lähelle ydinkeskustaa viihtyisä ja monipuolinen aktiviteettikeskus, vrt. ostoskeskustyyppinen ajattelumalli liikunnallisille aktiviteeteille: Lisää viihtyvyyttä ja palveluja lähialueiden asukkaille, turisteille sekä kaikille Tamperelaisille. - Esitetään toiminnoiksi mm: Korkeatasoinen ravintola/kahvila, melontapiste (vuokraus, opastus, retket, omien varusteiden säilytys, jne), avantouintikeskus (puuttuu Pyhäjärveltä, järvimaisemaan avautuva kuntosali ja melontakauppa (puuttuu Tampereelta). - Eri toimijat kootaan yhteen keskukseen ja hyödynnetään tiloja useiden toimijoiden kesken. Sauna-, pesu- ja pukutiloja käyttävät sekä melojat, kuntosalin käyttäjät, avantouimarit, turistit, jne... - Saunatiloja voitaisiin vuokrata myös ulkopuolisille erilaisiin tilaisuuksiin, jos rakennuksessa olisi myös tilat kokoustamiselle, niin yritysten virkistyspäivät voitaisiin järjestää aktiviteettikeskuksessa. - Keskus, joka toimii lähtö- ja paluupisteenä, esim. Pyhäjärven melontareiteille, Pyhäjärven pyöräilyreitille (vuokrattavana pyöriä), urheiluseurat ja yhteisöt voisivat käyttää keskusta. Esim. pyörälenkkien ja maratonkerhon alku- ja lopetuspiste. 	<ul style="list-style-type: none"> -Rantapuisto, satama, soutu- ja melontakeskus, rannan ja asuinkortteleiden rannanpuoleiset liiketilat, sekä liikuntahallivaraus mahdollistavat monenlaista toimintaa. Myös pysäköintilaitoksiin on mahdollista yhdistää urheilutoimintoja. -Alueelle on myös suunniteltu tilaa hotellille ja sinne voidaan sijoittaa muitakin matkailutoimintoja. Tilojen monikäyttöisyyteen kannustetaan ja niiden sijoittamista on mietitty niin että ne hyödyttävät ja vahvistavat toisiaan. -Saunatiloja on mahdollista toteuttaa esim. soutu- ja melontakeskuksen ja uimarannan yhteyteen. Myös mm. asuinkortteleiden rannanpuoleisella sivulla on liiketiloja. 	